Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (osmo vijeće)

24. rujna 2015.*

„Državne potpore – Javne radiodifuzijske usluge – Odluka kojom se potpora proglašava spojivom s unutarnjim tržištem – Potpora danskih vlasti u korist danskog pružatelja javne radiodifuzijske usluge TV2/Danmark – Javno financiranje odobreno radi naknade troškova povezanih s izvršenjem obveza javne usluge – Pojam potpore – Presuda Altmark“

U predmetu T-674/11,

TV2/Danmark A/S, sa sjedištem u Odenseu (Danska), koje zastupa O. Koktvedgaard, *avocat*,

tužitelj,

kojeg podupire

Kraljevina Danska, koju su zastupali C. Vang i V. Pasternak Jørgensen, u svojstvu agenata, a zatim V. Pasternak Jørgensen, uz asistenciju K. Lundgaarda Hansena, *avocat*, i naposljetku C. Thorning, u svojstvu agenta, uz asistenciju K. Lundgaarda Hansena i R. Holdgaarda, *avocat*,

intervenijent,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju B. Stromsky, C. Støvlbæk i U. Nielsen, u svojstvu agenata,

tuženika,

koju podupire

Viasat Broadcasting UK Ltd, sa sjedištem u West Draytonu (Ujedinjena Kraljevina), koje zastupaju S. Kalsmose-Hjelmborg i M. Honoré, *avocats*,

intervenijent,

povodom zahtjeva za djelomično poništenje Odluke Komisije 2011/839/EU od 20. travnja 2011. o mjerama koje je Danska poduzela (C 2/03) u korist TV2/Danmark (SL L 340, str. 1.),

OPĆI SUD (osmo vijeće),

u sastavu: D. Gratsias (izvjestitelj), predsjednik, N. J. Forwood i C. Wetter, suci,

tajnik: C. Kristensen, administratorica,

* Jezik postupka: danski

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 15. siječnja 2015.,

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti i činjenični okvir spora

1 Predmet ove tužbe je zahtjev za poništenje Odluke Komisije 2011/839/EU od 20. travnja 2011. o mjerama koje je Danska poduzela (C 2/03) u korist TV2/Danmark (SL L 340, str. 1., u daljnjem tekstu: pobijana odluka), u dijelu u kojem se njome utvrđuje da navedene mjere predstavljaju državne potpore ili, podredno, u dijelu u kojem se njome utvrđuje da neke od tih mjera predstavljaju nove potpore.

2 Zahtjev je podnio TV2/Danmark A/S (u daljnjem tekstu: TV2 A/S ili tužitelj), dansko dioničko društvo za radiodifuziju. Društvo TV2 A/S osnovano je kako bi s računovodstvenim i poreznim učinkom od 1. siječnja 2003. zamijenilo neovisnog državnog poduzetnika TV2/Danmark (u daljnjem tekstu: TV2) koji je osnovan 1986. u skladu s Lov nº 335 om ændring af Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed od 4. lipnja 1986. (Zakon o izmjeni Zakona o radiodifuzijskim uslugama). Društvo TV2 A/S je, kao i njegov prednik, društvo TV2, druga javna televizijska postaja u Danskoj, dok je prva Danmarks Radio (u daljnjem tekstu: DR).

3 Zadaća je društva TV2 A/S, kao prije njega društva TV2, produkcija i emitiranje nacionalnih i regionalnih televizijskih programa. To se emitiranje može, među ostalim, provoditi putem radijskih uređaja, satelita ili žičane veze. Pravila u području obveza javne usluge društva TV2 A/S i prethodno, društva TV2, utvrdio je danski ministar kulture.

4 Osim javnih pružatelja radiodifuzijske usluge, na cijelom danskom televizijskom tržištu prisutni su i komercijalni pružatelji radiodifuzijske usluge. Među ostalim, potonje organizacije obuhvaćaju, s jedne strane, društvo Viasat Broadcasting UK Ltd (u daljnjem tekstu: Viasat) i, s druge strane, cjelinu koju čine društva SBS TV A/S i SBS Danish Television Ltd (u daljnjem tekstu: SBS).

5 Društvo TV2 osnovano je s pomoću državnog zajma s kamatama te se njegova djelatnost, kao i djelatnost društva DR, trebala financirati s pomoću prihoda od pristojbe koju plaćaju svi danski televizijski gledatelji. Danski je zakonodavac, međutim, odlučio da će društvo TV2, za razliku od društva DR, moći, među ostalim, primati prihode i od promidžbene djelatnosti.

6 Nakon što je društvo SBS Broadcasting SA/Tv Danmark podnijelo pritužbu 5. travnja 2000., Komisija Europskih zajednica ispitala je sustav financiranja društva TV2 u Odluci 2006/217/EZ od 19. svibnja 2004. o mjerama koje je Danska poduzela u korist [TV2] (SL 2006, L 85, str. 1., ispravak u SL 2006, L 368, str. 1., u daljnjem tekstu: odluka TV2 I). Tom se odlukom obuhvatilo razdoblje od 1995. do 2002., a odnosila se na sljedeće mjere: prihode od pristojbi, prijenos sredstava iz fondova za financiranje društva TV2 (Fond TV2 i Radiofonden), iznose dodijeljene *ad hoc*, oslobođenje od poreza na dobit, izuzeće od plaćanja kamata i od povrata glavnice zajmova dodijeljenih društvu TV2 prilikom njegova osnivanja, državno jamstvo za poslovne zajmove, kao i povoljne uvjete plaćanja naknade koju društvo TV2 plaća za upotrebu nacionalne frekvencije prijenosa (u daljnjem tekstu zajedno nazvane: predmetne mjere). Naposljetku, istraga Komisije odnosila se i na ovlaštenje dodijeljeno društvu TV2 da emitira na lokalnim mrežnim frekvencijama i na obvezu svih vlasnika komunalnih odašiljača da na njima emitiraju javne programe društva TV2.

7 Nakon ispitivanja predmetnih mjera Komisija je zaključila da one predstavljaju državne potpore u smislu članka 87. stavka 1. UEZ-a (koji je postao članak 107. stavak 1. UFEU-a). Te je potpore također kvalificirala kao nove potpore. Suprotno tomu, iz pobijane odluke (uvodne izjave 98. i 99.) proizlazi da, prema mišljenju Komisije, ovlaštenje dodijeljeno društvu TV2 da emitira na lokalnim mrežnim frekvencijama kao i obveza kojom se vlasnicima komunalnih odašiljača nalaže da emitiraju programe društva TV2 nisu predstavljali državne potpore jer nisu uključivali prijenos državnih sredstava. Zaključak Komisije o predmetnim mjerama temeljio se na ocjeni prema kojoj sustav financiranja društva TV2, čiji je cilj naknada troškova pružanja javnih usluga, ne ispunjava drugu i četvrtu od ukupno četiri pretpostavke koje je Sud postavio u svojoj presudi od 24. srpnja 2003., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Zb., u daljnjem tekstu: presuda Altmark i, što se tiče gore navedenih pretpostavki, pretpostavke iz presude Altmark, EU:C:2003:415).

8 Komisija je, osim toga, odlučila da su gore navedene potpore, koje je Kraljevina Danska od 1995. do 2002. dodijelila društvu TV2, spojive s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 86. stavkom 2. UEZ-a (koji je postao članak 106. stavak 2. UFEU-a), osim iznosa od 628,2 milijuna danskih kruna (DKK) koji je kvalificirala kao prekomjernu naknadu (uvodna izjava 163. i članak 1. Odluke TV2 I). Stoga je Kraljevini Danskoj naložila povrat tog iznosa s kamatama od društva TV2 A/S (članak 2. Odluke TV2 I), koje je u međuvremenu zamijenilo društvo TV2 (vidjeti točku 2. ove presude).

9 Budući da je društvo TV2 A/S postalo insolventno zbog povrata potpore iz članka 2. odluke TV2 I, Kraljevina Danska prijavila je Komisiji dopisom od 23. srpnja 2004. plan njegove dokapitalizacije. Što se tiče mjera koje je financirala država, tim su se planom predviđali, s jedne strane, kapitalni ulog od 440 milijuna DKK i, s druge strane, konverzija državnog zajma od 394 milijuna DKK u vlasnički kapital. Komisija je u svojoj odluci C (2004) 3632 *final* od 6. listopada 2004. o dokapitalizaciji društva TV2 A/S, u predmetu u području državnih potpora N 313/2004 (SL 2005, C 172, str. 3., u daljnjem tekstu: odluka o dokapitalizaciji), zaključila da su obje mjere predviđene u korist društva TV2 A/S bile „potrebne za obnovu kapitala koji je društvu TV2 [A/S], nakon što se pretvorilo u dioničko društvo, bio potreban kako bi moglo ispuniti svoju zadaću pružanja javne usluge“ (uvodna izjava 53. Odluke o dokapitalizaciji). Stoga je Komisija odlučila da su svi elementi državne potpore koji bi se mogli povezati s predviđenom dokapitalizacijom društva TV2 A/S spojivi s unutarnjim tržištem, u skladu s člankom 86. stavkom 2. UEZ-a (uvodna izjava 55. Odluke o dokapitalizaciji).

10 Protiv Odluke TV2 I podnesene su četiri tužbe za poništenje koje su podnijeli, s jedne strane, društvo TV2 A/S (predmet T-309/04) i Kraljevina Danska (predmet T-317/04) te, s druge strane, konkurenti društava TV2 A/S, Viasat (predmet T-329/04) i SBS (predmet T-336/04).

11 Opći sud je presudom od 22. listopada 2008., TV2/Danmark i dr./Komisija (T-309/04, T-317/04, T-329/04 i T-336/04, Zb., u daljnjem tekstu: presuda TV2 I, EU:T:2008:457) poništio Odluku TV2 I. Opći sud u toj je presudi smatrao da je Komisija pravilno zaključila da zadaća pružanja javne usluge koja je povjerena društvu TV2 odgovara definiciji radiodifuzijskih usluga od općeg gospodarskog interesa (gore navedena presuda TV2 I, EU:T:2008:457, t. 124.). Međutim, također je utvrdio da postoji više nezakonitosti kojima je zahvaćena Odluka TV2 I, a koje su, u konačnici, dovele do njezina poništenja.

12 Stoga je Opći sud, kao prvo, pri ispitivanju jesu li mjere iz Odluke TV2 I financirane državnim sredstvima, utvrdio da Komisija nije obrazložila svoju odluku da prihode od oglašavanja iz 1995. i 1996. *de facto* smatra državnim sredstvima (presuda TV2 I, t. 11. *supra*, EU:T:2008:457, t. 160. do 167.). Kao drugo, Opći sud utvrdio je da se Komisijino ispitivanje ispunjenosti druge i četvrte pretpostavke iz presude Altmark ne temelji na ozbiljnoj analizi konkretnih pravnih i gospodarskih uvjeta s obzirom na koje je utvrđen iznos pristojbe koji pripada društvu TV2. Prema tome, Odluka TV2 I bila je u tom pogledu zahvaćena nepostojanjem obrazloženja (presuda TV2 I, t. 11. *supra*, EU:T:2008:457, t. 224. do 233.). Kao treće, Opći sud utvrdio je da su zaključci Komisije o ocjeni spojivosti potpore s obzirom na članak 86. stavak 2. UEZ-a, osobito u pogledu postojanja prekomjerne naknade, također bili zahvaćeni nepostojanjem obrazloženja. Prema mišljenju Općeg suda, to se

nepostojanje obrazloženja objašnjava neprovođenjem ozbiljnog ispitivanja konkretnih pravnih i gospodarskih uvjeta na kojima se temeljilo utvrđivanje iznosa pristojbi koji je pripadao društvu TV2 tijekom razdoblja koje je predmet istrage (presuda TV2 I, t. 11. *supra*, EU:T:2008:457, t. 192. i 197. do 203.).

13 Odluka o dokapitalizaciji bila je predmet dviju tužbi za poništenje, koje su podnijela društva SBS i Viasat. Opći sud je dvama rješenjima donesenima 24. rujna 2009. utvrdio da se, s obzirom na poništenje Odluke TV2 I i usku povezanost između obveze povrata potpore koja proizlazi iz te odluke te mjera koje su predmet Odluke o dokapitalizaciji, obustavlja postupak u gore navedenim predmetima (rješenja od 24. rujna 2009., SBS Danish Television/Komisija, T-12/05, EU:T:2009:357, i Viasat Broadcasting UK/Komisija, T-16/05, EU:T:2009:358).

14 Nakon poništenja Odluke TV2 I Komisija je preispitala predmetne mjere. Tom se prilikom savjetovala s Kraljevinom Danskom i društvom TV2 A/S te je, osim toga, primila očitovanja trećih strana.

15 Komisija je iznijela rezultate svojeg novog ispitivanja predmetnih mjera u pobijanoj odluci, protiv koje je društvo Viasat Broadcasting UK podnijelo još jednu tužbu (predmet T-125/12, Viasat Broadcasting UK/Komisija) o kojoj je Opći sud odlučio u današnjoj presudi.

16 Pobijana odluka odnosi se na mjere poduzete u pogledu društva TV2 od 1995. do 2002. Ipak, Komisija je u svojoj analizi uzela u obzir i mjere dokapitalizacije poduzete 2004., nakon donošenja Odluke TV2 I.

17 Komisija je u pobijanoj odluci ostala pri svojem stavu o kvalifikaciji predmetnih mjera kao državnih potpora u korist društva TV2 u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a (uvodna izjava 153. pobijane odluke). Najprije je smatrala da prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996. predstavljaju državna sredstva (uvodna izjava 90. pobijane odluke), a zatim je, provjerom postojanja selektivne prednosti, zaključila da predmetne mjere ne ispunjavaju drugu i četvrtu pretpostavku iz presude Altmark (uvodna izjava 153. pobijane odluke). Suprotno tome, iako je Komisija u Odluci TV2 I utvrdila da iznos od 628,2 milijuna DKK predstavlja prekomjernu naknadu koja nije u skladu s člankom 86. stavkom 2. UEZ-a, u pobijanoj je odluci smatrala da je taj iznos kapitalna rezerva namijenjena društvu TV2 A/S. Stoga je u izreci pobijane odluke izjavila sljedeće:

„*Članak 1.*

Mjere koje je Danska poduzela od 1995. do 2002. u korist [društva TV2], u obliku prihoda od pristojbi i drugih mjera koje su predmet ove odluke, spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 106. stavka 2. [UFEU-a].“

18 Naposljetku valja napomenuti da je Kraljevina Danska poduzela mjere u svrhu sanacije i restrukturiranja društva TV2 A/S. Tako je, s jedne strane, 16. lipnja 2008. prijavila planiranu potporu za sanaciju u obliku kreditne linije, koja je bila predviđena u korist društva TV2 A/S. Tu je potporu Komisija odobrila u svojoj Odluci C (2008) 4224 *final* od 4. kolovoza 2008. o potpori za sanaciju dodijeljenoj društvu TV2 A/S, u predmetu N 287/2008 (SL 2009, C 9, str. 1.). Društvo Viasat podnijelo je tužbu protiv odluke Komisije. Opći sud je rješenjem od 22. ožujka 2012., nakon što je utvrdio da je potpora odobrena predmetnom odlukom u cijelosti vraćena, odlučio da je tužba postala bespredmetna i da se postupak obustavlja (rješenje od 22. ožujka 2012., Viasat Broadcasting UK/Komisija, T-114/09, EU:T:2012:144).

19 S druge strane, Kraljevina Danska prijavila je Komisiji 4. veljače 2009. plan restrukturiranja društva TV2 A/S. Komisija je u svojoj Odluci 2012/109/EU od 20. travnja 2011. o državnoj potpori C 19/09 (*ex* N 64/09), koju Danska namjerava dodijeliti u svrhu restrukturiranja društva TV2 A/S (SL 2012, L 50, str. 21.) smatrala da je taj plan restrukturiranja spojiv s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a pod određenim uvjetima, među kojima je zabrana isplate mjera potpore

predviđenih navedenim planom jer se poboljšao položaj društva korisnika. Društvo Viasat podnijelo je tužbu za poništenje protiv te odluke. Budući da je društvo Viasat odustalo od tužbe, predmet je bio brisan iz upisnika Općeg suda rješenjem od 10. prosinca 2012., Viasat Broadcasting UK/Komisija (T-210/12, EU:T:2012:660).

Postupak i zahtjevi stranaka

20 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 30. prosinca 2011. društvo TV2 A/S pokrenulo je ovaj postupak.

21 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 26. ožujka 2012. Kraljevina Danska zatražila je intervenciju u ovom predmetu u potporu zahtjevu društva TV2 A/S.

22 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 25. travnja 2012. društvo Viasat zatražilo je intervenciju u ovom predmetu u potporu zahtjevu Komisije.

23 Rješenjima od 13. srpnja 2012. predsjednik trećeg vijeća Općeg suda prihvatio je te zahtjeve.

24 Budući da je sastav vijećâ Općeg suda izmijenjen, sudac izvjestitelj raspoređen je, u svojstvu predsjednika, u osmo vijeće, kojemu je, slijedom toga, dodijeljen ovaj predmet.

25 Na temelju prijedloga suca izvjestitelja Opći sud (osmo vijeće) odlučio je otvoriti usmeni postupak te je, u okviru mjera upravljanja postupkom, pozvao tužitelja i Kraljevinu Dansku da dostave dokumente. Stranke su postupile u skladu s tim zahtjevom u određenom roku.

26 Budući da je jedan član vijeća bio spriječen zasjedati, predsjednik Općeg suda odredio je, u skladu s člankom 32. stavkom 3. Poslovnika Općeg suda od 2. svibnja 1991., drugog suca radi popunjavanja vijeća.

27 Izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pitanja koja je postavio Opći sud saslušani su na raspravi održanoj 15. siječnja 2015.

28 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

— kao prvo, poništi pobijanu odluku u dijelu u kojem Komisija u njoj zaključuje da predmetne mjere predstavljaju državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a;

— podredno, poništi pobijanu odluku u dijelu u kojem Komisija u njoj zaključuje da:

  — sve predmetne mjere predstavljaju nove potpore;

  — prihodi od pristojbi koji su od 1997. do 2002. bili preneseni društvu TV2, a zatim isplaćeni regionalnim postajama društva TV2, predstavljaju državne potpore dodijeljene društvu TV2;

  — prihodi od oglašavanja koji su 1995. i 1996., kao i tijekom likvidacije Fonda TV2 1997., preneseni iz navedenog fonda na društvo TV2 predstavljaju državne potpore dodijeljene društvu TV2.

29 Kraljevina Danska od Općeg suda zahtijeva da:

— najprije, poništi pobijanu odluku u skladu s glavnim zahtjevom tužitelja;

— podredno, poništi pobijanu odluku u dijelu u kojem Komisija u njoj zaključuje da prihodi od oglašavanja koji su 1995. i 1996., kao i tijekom likvidacije Fonda TV2 1997., preneseni iz navedenog fonda na društvo TV2 predstavljaju državne potpore dodijeljene društvu TV2.

30 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

— odbije tužbu,

— naloži tužitelju snošenje troškova.

31 Društvo Viasat podupire zahtjeve Komisije.

Pravo

Dopuštenost

32 Komisija ne osporava dopuštenost ove tužbe. Ipak je zbog okolnosti predmeta potrebno ispitivanje tog pitanja koje će se, zbog nepostojanja osporavanja, izvršiti po službenoj dužnosti, u skladu s člankom 113. Poslovnika od 2. svibnja 1991.

33 Budući da je tužitelj jedini korisnik mjera iz pobijane odluke, utvrđena je njegova aktivna procesna legitimacija (presuda od 17. rujna 1980., Philip Morris Holland/Komisija, 730/79, Zb., EU:C:1980:209, t. 5.).

34 Ipak valja podsjetiti da dopuštenost tužbe također ovisi o tome ima li fizička ili pravna osoba koja ju je podnijela interes da se pobijani akt poništi. Taj interes mora biti stvaran i postojeći te se ocjenjuje na dan podnošenja tužbe. Takav interes pretpostavlja da poništenje tog akta može samo po sebi imati pravne posljedice ili, prema drugoj formulaciji, da tužba može svojim ishodom donijeti korist stranci koja ju je podnijela (vidjeti presudu TV2 I, t. 11. *supra*, EU:T:2008:457, t. 67. i 68. i navedenu sudsku praksu).

35 U ovom se slučaju postavlja pitanje ima li tužitelj pravni interes s obzirom na to da je Komisija u pobijanoj odluci predmetne mjere kvalificirala kao državne potpore spojive s unutarnjim tržištem te stoga danskim tijelima nije naložila da od tužitelja zahtijevaju povrat potpore.

36 U tom pogledu valja podsjetiti da iz sudske prakse, donesene u okviru tužbe za poništenje koju je korisnik potpore podnio protiv odluke Komisije kojom se predmetna potpora u cijelosti proglašava spojivom s unutarnjim tržištem ili kojom se proglašava spojivom jedna od spornih mjera financiranja, proizlazi da se pravni interes može izvesti iz postojanja utvrđenog rizika da će sudski postupci utjecati na pravni položaj tužiteljâ ili da je rizik od sudskih postupaka stvaran i postojeći na datum podnošenja tužbe pred sudom Europske unije (vidjeti presudu TV2 I, t. 11. *supra*, EU:T:2008:457, t. 79. i navedenu sudsku praksu).

37 Sudskom se praksom do sada potvrdilo da se postojanje „utvrđenog“ ili „stvarnog i postojećeg“ rizika od sudskog postupka protiv jednog tužitelja korisnika nezakonite potpore koja je spojiva s unutarnjim tržištem priznaje kad je, s jedne strane, takav postupak već bio u tijeku pred nacionalnim sudovima u trenutku podnošenja tužbe za poništenje pred Općim sudom (presuda od 14. travnja 2005., Sniace/Komisija, T-141/03, Zb., EU:T:2005:129, t. 29. i 30.) ili kad je pred tim sudovima pokrenut prije nego što je Opći sud odlučio o tužbi za poništenje (vidjeti u tom smislu presudu TV2 I, t. 11. *supra*, EU:T:2008:457, t. 79. do 81.) te kad je, s druge strane, predmet sudskog postupka koji je u

tijeku pred nacionalnim sudovima, na koji se poziva tužitelj, potpora iz odluke protiv koje je podnesena tužba pred Općim sudom (presuda od 20. rujna 2007., Salvat père & fils i dr./Komisija, T-136/05, Zb., EU:T:2007:295, t. 41. do 43.).

38 Tužitelj je u ovom slučaju u tužbi tvrdio da se njegov legitiman i konkretan interes za podnošenje tužbe temelji na samoj kvalifikaciji predmetnih mjera kao državnih potpora, u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, i kao novih potpora u smislu članka 1. točke (c) Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka [108. UFEU-a] (SL L 83, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 4., str. 16.). Podsjeća da ga takva kvalifikacija izlaže posljedicama neprijavljivanja predmetnih mjera, odnosno, kao što je Sud presudio u točkama 52. i 53. presude od 12. veljače 2008., CELF i ministre de la Culture et de la Communication (C-199/06, Zb., u daljnjem tekstu: presuda CELF, EU:C:2008:79), obvezi da državi vrati kamate za razdoblje trajanja nezakonitosti i, ovisno o slučaju, obvezi da nadoknadi štetu koju su njegovi konkurenti mogli pretrpjeti zbog nezakonitosti potpore. Također je naveo da je 2006. društvo Viasat pred danskim sudovima pokrenulo postupak čiji je cilj bio tužitelju naložiti plaćanje takvih kamata i takve naknade štete. Taj je postupak bio prekinut, najprije do donošenja presude Općeg suda TV2 I, točka 11. *supra* (EU:T:2008:457), a zatim do donošenja nove odluke Komisije.

39 Tužitelj i društvo Viasat na raspravi su pojasnili da tužba koju je to društvo podnijelo 2006. sadrži nekoliko zahtjeva. Jedan od njih, koji je usmjeren protiv tužitelja, odnosi se na plaćanje kamata za razdoblje trajanja nezakonitosti. Drugi, koji je usmjeren protiv Kraljevine Danske, odnosi se na naknadu koju društvo Viasat zahtijeva zbog, prema njegovu mišljenju, prijevremene i nezakonite isplate državnih potpora iz pobijane odluke. Tužitelj i društvo Viasat također su potvrdili da je, što se tiče dvaju gore navedenih zahtjeva, navedeni postupak još bio u tijeku u trenutku podnošenja ove tužbe i da ga je sud pred kojim je pokrenut postupak prekinuo do donošenja odluke Općeg suda o ovom sporu.

40 S obzirom na te elemente, valja smatrati da je tužitelj u dovoljnoj mjeri dokazao da je na dan podnošenja njegove tužbe postojao stvaran i postojeći rizik od sudskog postupka u smislu sudske prakse navedene u točkama 36. i 37. ove presude.

41 Ova je tužba stoga dopuštena.

Meritum

42 U prilog svojim zahtjevima, tužitelj navodi četiri tužbena razloga, od kojih je prvi povezan s glavnim zahtjevom, a posljednja tri s tri podredna zahtjeva. Od tih se razloga prvi temelji na povredi članka 107. stavka 1. UFEU-a i načela pravne sigurnosti jer je Komisija utvrdila da predmetne mjere predstavljaju državne potpore; drugi na pogrešnoj kvalifikaciji prihoda od pristojbi uplaćenih društvu TV2 i odobrenog oslobođenja od poreza na dobit kao nove potpore; treći na povredi članka 107. stavka 1. UFEU-a jer je Komisija utvrdila da prihodi od pristojbi koje je društvo TV2 prenijelo na svoje regionalne postaje predstavljaju državne potpore dodijeljene društvu TV2 te četvrti na pogrešci koja se tiče prava jer je Komisija smatrala da prihodi od oglašavanja koji su posredstvom Fonda TV2 isplaćeni društvu TV2 predstavljaju državne potpore.

43 Prvim, trećim i četvrtim tužbenim razlogom dovodi se u pitanje kvalifikacija predmetnih mjera kao državnih potpora. Drugim se tužbenim razlogom djelomično dovodi u pitanje kvalifikacija predmetnih mjera kao novih potpora. Tužitelj osobito osporava kvalifikaciju prihoda od pristojbi i oslobođenja od poreza na dobit kao novih potpora. S obzirom na to da njihova kvalifikacija kao nove potpore pretpostavlja da navedene mjere predstavljaju državne potpore, drugi tužbeni razlog ispitat će se posljednji, nakon analize osnovanosti tužbenih razloga kojima tužitelj osporava sâmo postojanje državne potpore.

Prvi tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 107. stavka 1. UFEU-a i načela pravne sigurnosti jer je Komisija utvrdila da predmetne mjere predstavljaju državne potpore

44 Tužitelj, kojeg podupire Kraljevina Danska, u okviru svojeg prvog tužbenog razloga u biti tvrdi da je Komisija pogrešno kvalificirala predmetne mjere kao državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, kako je tumačen u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415).

45 S obzirom na argumentaciju tužitelja i Kraljevine Danske, valja smatrati da se ovaj tužbeni razlog sastoji od četiri dijela, od kojih se prvi temelji na pogrešnom tumačenju članka 107. stavka 1. UFEU-a, kako je tumačen u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415). Drugi se dio temelji na povredi načela pravne sigurnosti. Treći i četvrti dio temelje se na pogrešnoj primjeni druge odnosno četvrte pretpostavke iz presude Altmark.

46 Prije nego što se ispitaju ta četiri dijela, valja podsjetiti da kvalifikacija državnih potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a pretpostavlja ispunjenje četiriju pretpostavki, odnosno postojanje intervencije države ili intervencije putem državnih sredstava, mogućnosti da ta intervencija utječe na trgovinu među državama članicama, da ona daje prednost svome korisniku i da narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje (presuda Altmark, t. 7. *supra*, EU:C:2003:4150, t. 75.).

47 Iz definicije navedene u točki 46. ove presude proizlazi da je jedna od pretpostavki koje obilježavaju državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a postojanje prednosti koja je dodijeljena korisniku. U tom je pogledu Opći sud u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), presudio da, ako se državna intervencija treba smatrati naknadom u smislu protučinidbe za usluge koje su pružili poduzetnici korisnici radi izvršavanja obveza javne usluge, nije moguće smatrati da se njome korisniku dodjeljuje prednost koja ga stavlja u povoljniji konkurentski položaj u odnosu na poduzetnike koji mu konkuriraju. Takva intervencija stoga ne ispunjava jedna od pretpostavki koje su potrebne za postojanje državne potpore te, slijedom toga, nije obuhvaćena člankom 107. stavkom 1. UFEU-a (presuda od 8. svibnja 2013., Libert i dr., C-197/11 i C-203/11, Zb., EU:C:2013:288, t. 84.).

48 Međutim, Sud je postavio četiri pretpostavke koja treba ispuniti naknada isplaćena za pružanje javne usluge da bi se u konkretnom slučaju moglo smatrati da se njome ne dodjeljuje prednost korisniku te tako izbjeći da ju se kvalificira kao državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu Altmark, t. 7. *supra*, EU:C:2003:415, t. 87. do 94.).

49 Pretpostavke iz presude Altmark su sljedeće: kao prvo, poduzetniku koji prima naknadu mora doista biti povjereno izvršavanje obveza javne usluge, a te obveze moraju biti jasno utvrđene. Kao drugo, parametri na temelju kojih se izračunava naknada moraju biti unaprijed objektivno i transparentno utvrđeni. Kao treće, naknada ne smije premašiti iznos potreban za pokrivanje svih ili djelomičnih troškova nastalih izvršavanjem obveza javne usluge, uzimajući u obzir odgovarajuće prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obveza. Kao četvrto, ako poduzetnik zadužen za izvršavanje obveze javne usluge u konkretnom slučaju nije odabran postupkom javne nabave koji omogućuje odabir kandidata sposobnog za pružanje usluga po najnižoj cijeni za zajednicu, razina potrebne naknade treba se odrediti na temelju analize troškova koje bi tipični poduzetnik, dobro vođen i odgovarajuće opremljen sredstvima potrebnima za ispunjavanje zahtjevâ za potrebne javne usluge, imao pri izvršavanju tih obveza, uzimajući u obzir odgovarajuće prihode i razumnu dobit.

50 Prvi tužbeni razlog ove tužbe odnosi se ponajprije na tumačenje i primjenu druge i četvrte pretpostavke iz presude Altmark.

– Prvi dio koji se odnosi na pogrešno tumačenje članka 107. stavka 1. UFEU-a, kako je tumačen u presudi Altmark, točki 7. *supra* (EU:C:2003:415)

51 Kao prvo, tužitelj, kojeg podupire Kraljevina Danska, u okviru prvog dijela navodi opće primjedbe koje se odnose na tumačenje presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), i pretpostavki iz presude Altmark. Tvrdi da se te pretpostavke trebaju tumačiti s obzirom na njihov kontekst i cilj te na način da se pojam državne potpore ne proširuje na mjere kojima se poduzetnicima ne dodjeljuje prednost koja ih stavlja u povoljniji položaj u odnosu na njihove konkurente. Treća od tih pretpostavki prema kojoj naknada ne može premašiti iznos potreban za pokrivanje troškova nastalih izvršavanjem obveza javne usluge, uzimajući u obzir odgovarajuće prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obveza, bila je neophodna za ocjenu postojanja državne potpore te proizlazi iz sudske prakse, osobito iz presude od 12. veljače 2008., BUPA i dr./Komisija (T-289/03, Zb., u daljnjem tekstu: presuda BUPA, EU:T:2008:29) proizašla mogućnost odstupanja od primjene drugih uvjeta.

52 Valja smatrati da tužitelj tim argumentom u biti tvrdi da Komisija, pri ispitivanju mjere s obzirom na članak 107. stavak 1. UFEU-a, kako je tumačen u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), najprije treba ispitati je li ispunjena treća pretpostavka iz presude Altmark te, ako jest, odstupiti od primjene druge i četvrte pretpostavke iz presude Altmark. Tako je Komisija u ovom slučaju povrijedila članak 107. stavak 1. UFEU-a jer je, umjesto da primijeni presudu Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), u skladu s metodologijom koju je predložio tužitelj, utvrdila da se trebaju primijeniti drugu i četvrtu pretpostavku iz presude Altmark, a da prethodno u okviru treće pretpostavke iz presude Altmark nije provjerila premašuje li stvarno prednost, koja je putem predmetnih mjera dodijeljena društvu TV2, iznos potreban za pokrivanje troškova nastalih izvršavanjem njegovih obveza javne usluge.

53 To se tumačenje tužiteljevih argumenata nameće jer se njime pojam prednosti, u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, ograničava na pojam prekomjerne naknade ili, drugim riječima, naknade koja premašuje iznos potreban za pokrivanje troškova nastalih izvršavanjem obveza javne usluge, u smislu treće pretpostavke iz presude Altmark. Stoga, u skladu s tim stajalištem, ako ne postoji prekomjerna naknada, ne postoji ni prednost u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a te se mjera ne može kvalificirati kao državna potpora.

54 U tom je pogledu, s jedne strane, dovoljno podsjetiti da je Opći sud, u odgovoru na argumente slične argumentu tužitelja koji se temelji na prevladavanju treće pretpostavke Altmark, već presudio da iz potpuno nedvosmislenog teksta presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), proizlazi da je cilj svih četiriju postavljenih pretpostavki kvalificirati predmetnu mjeru kao državnu potporu i, konkretnije, utvrditi postojanje prednosti. Stoga se državna intervencija koja ne ispunjava jedan ili više navedenih pretpostavki treba smatrati državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a (vidjeti presudu od 16. prosinca 2010., Nizozemska i NOS/Komisija, T-231/06 i T-237/06, Zb., EU:T:2010:525, t. 128., 145. i 146. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također u tom smislu presudu od 6. listopada 2009., FAB/Komisija, T-8/06, EU:T:2009:386, t. 65.).

55 Osim toga, što se tiče konkretnije odnosa između treće i druge pretpostavke iz presude Altmark, čini se nemogućim utvrditi da naknada odobrena poduzetniku korisniku koji je zadužen za zadaću pružanja javne usluge ne premašuje iznos potreban za pokrivanje svih ili djelomičnih troškova nastalih izvršavanjem obveza javne usluge, uzimajući u obzir odgovarajuće prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obveza, a da prethodno nije poznato na temelju kojih je parametara utvrđen iznos te naknade, što je upravo predmet druge pretpostavke iz presude Altmark.

56 Stoga, suprotno tvrdnjama tužitelja, sve pretpostavke iz presude Altmark trebaju biti ispunjeni kako državna intervencija ne bi bila obuhvaćena člankom 107. stavkom 1. UFEU-a.

57 S druge strane, tužitelj se u prilog svojem argumentu da je moguće odstupiti od nekih pretpostavki iz presude Altmark ne može valjano pozvati ni na presudu BUPA, točka 51. *supra* (EU:T:2008:29). Valja podsjetiti da je Opći sud u toj presudi ispitao valjanost odluke u kojoj je Komisija, s obzirom na članak 87. stavak 1. UEZ-a, ocijenila sustav za izjednačavanje rizika (u daljnjem tekstu: RES) koji je bio na snazi na irskom tržištu privatnog zdravstvenog osiguranja. Irski sustav privatnog zdravstvenog osiguranja u biti se temelji na obvezi omogućavanja slobodnog pristupa svakoj osobi, neovisno o dobi, spolu i zdravstvenom stanju te na ocjeni zajednice propisanoj za osiguravatelje, prema kojoj svi osiguranici plaćaju jednaku premiju za istu vrstu proizvoda, neovisno o zdravstvenom stanju. U tim se okolnostima RES-om predviđa, s jedne strane, da osiguravatelji čiji je profil rizika bolji od prosječnog tržišnog profila rizika plaćaju naknadu državnom tijelu Health Insurance Authority (tijelo nadležno za zdravstveno osiguranje, u daljnjem tekstu: HIA) te, s druge strane, da HIA plaća odgovarajući iznos osiguravateljima čiji je profil rizika lošiji od prosječnog tržišnog profila rizika. Ta su se plaćanja provodila putem fonda osnovanog posebno u tu svrhu kojim je upravljala HIA. Uspostavom tog sustava solidarnosti među osiguravateljima, RES-om se htjela osigurati stabilnost irskog tržišta privatnog zdravstvenog osiguranja i neutralizirati razlika među profilima rizika osiguravatelja kako bi se osiguravatelje spriječilo da putem selektivnih marketinških strategija ciljaju potrošače sa smanjenim rizikom. Komisija je taj sustav ispitala nakon pritužbe koju je podnio jedan od osiguravatelja koji je, zbog svojeg boljeg profila rizika, plaćao veće naknade od ostalih. Nakon što je ispitala RES, Komisija je zaključila da se njime propisuju plaćanja ograničena na najmanju razinu koja je potrebna da se osiguravateljima korisnicima nadoknade obveze usluge od općeg gospodarskog interesa i da stoga ne uključuje državne potpore u smislu članka 87. stavka 1. UEZ-a (presuda BUPA, t. 51. *supra*, EU:T:2008:29, t. 27., 37., 41. i 43.).

58 S obzirom na posebnosti RES-a opisane u točki 57. ove presude, odnosno, s jedne strane, neutralnost tog sustava naknada u odnosu na prihode i dobit korisnika te, s druge strane, posebnost dodatnih troškova povezanih s lošijim profilom rizika tih korisnika, Opći sud priznao je da se jedna od pretpostavki iz presude Altmark, odnosno četvrta pretpostavka, u ovom slučaju ne može strogo primijeniti (presuda BUPA, t. 51. *supra*, EU:T:2008:29, t. 246. do 248.).

59 Međutim, s jedne strane, tužitelj ne tvrdi da je naknada odobrena društvu TV2 predstavljala posebnosti nalik onima u predmetu u kojem je donesena presuda BUPA, točka 51. *supra* (EU:T:2008:29).

60 Naime, da bi u ovom slučaju opravdao odstupanje od pretpostavki iz presude Altmark, tužitelj se poziva samo na posebnost javne radiodifuzijske usluge kao takve. Prema mišljenju tužitelja, ta je posebnost javne radiodifuzijske usluge povezana s poteškoćama koje se javljaju pri definiranju te javne usluge. U tom se pogledu osobito poziva na Protokol o sustavu javne radiodifuzije u državama članicama koji je priložen UFEU-u (u daljnjem tekstu: Amsterdamski protokol). Tvrdi da je Komisija, pri ispitivanju primjenjivosti pretpostavki iz presude Altmark, trebala uzeti u obzir da su države članice, u skladu s Amsterdamskim protokolom, imale pravo definirati vrlo široko i kvalitativno zadaće pružanja javne radiodifuzijske usluge.

61 U tom pogledu valja podsjetiti da iz teksta Amsterdamskog protokola proizlazi da je cilj tog akta tumačenje odstupanja navedenog u članku 106. stavku 2. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 10. srpnja 2012., TF1 i dr./Komisija, T-520/09, EU:T:2012:352, t. 94.). Stoga nije relevantan za ocjenu primjenjivosti kriterija iz presude Altmark čiji je cilj utvrditi postojanje državne potpore, a ne njezine spojivosti s unutarnjim tržištem. Osim toga, Opći sud već je presudio da se ne može prihvatiti da se Amsterdamskim protokolom odbija primjena pravila tržišnog natjecanja i zabranjuje Komisiji da provjeri, na temelju kriterija koje je Sud utvrdio u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), dodjeljuje li se državnim financiranjem gospodarska prednost pružateljima javne radiodifuzijske usluge (presuda Nizozemska/Komisija, t. 54. *supra*, EU:T:2010:525, t. 149.).

62 Nadalje, čak i ako se treba priznati da je Amsterdamski protokol relevantan za ocjenu postojanja državne potpore, ta bi se relevantnost ograničila na prvu pretpostavku iz presude Altmark, koji se odnosi na definiciju obveza javne usluge. Međutim, nije osporeno pitanje je li u ovom slučaju ispunjen prva pretpostavka iz presude Altmark.

63 S druge strane, suprotno tvrdnjama tužitelja, iz presude BUPA, točka 51. *supra* (EU:T:2008:29), ne proizlazi da je, prema mišljenju Općeg suda, moguće u potpunosti odbiti primjenu četvrte pretpostavke iz presude Altmark. Naprotiv, iako je Opći sud priznao da se, s obzirom na posebnosti predmetnog sustava naknada, ta pretpostavka ne može strogo primijeniti, istaknuo je da je Komisija, unatoč tim posebnostima, dužna naći dokaz da naknada ne uključuje mogućnost nadoknade troškova koji su mogli nastati zbog neučinkovitosti korisnika (presuda BUPA, t. 51. *supra*, EU:T:2008:29, t. 246. i 249.).

64 Kao drugo, tužitelj tvrdi da je Komisija u ovom slučaju, primjenom pretpostavki iz presude Altmark, a osobito druge i četvrte pretpostavke, nije uzela u obzir činjenicu da su se te pretpostavke primijenile na okolnosti koje su prethodile presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415). Međutim, iz točaka 228. i 232. presude TV2 I, točka 11. *supra* (EU:T:2008:457), proizlazi da bi u takvom slučaju bilo dovoljno da su se te pretpostavke „u biti“ poštovale.

65 S jedne strane, u tom pogledu najprije valja pojasniti da je Opći sud u točki 228. presude TV2 I, točka 11. *supra* (EU:T:2008:457) samo naveo, istaknuvši da za njega to ne predstavlja zadiranje u nadležnost Komisije u području državnih potpora, da se, s obzirom na elemente koje je pred njime podnijela Kraljevina Danska, ne može isključiti da su načini određivanja iznosa pristojbi koji pripada društvu TV2 objektivni i transparentni. Prema mišljenju Općeg suda, ne može se stoga isključiti da bi ozbiljna analiza tih načina mogla dovesti do zaključka da je Kraljevina Danska, čak i prije nego što je Sud postavio pretpostavke iz presude Altmark, u biti osigurala poštovanje druge pretpostavke iz presude Altmark. S druge strane, Opći sud je u točki 232. navedene presude naveo da se ne može isključiti da je ozbiljno ispitivanje svih pretpostavki koje su prethodile određivanju iznosa pristojbi koji pripada društvu TV2 za razdoblje koje je predmet istrage, odnosno ispitivanje koje je trebala provesti Komisija, moglo dovesti do zaključka da je Kraljevina Danska, u biti i prije nego što je Sud utvrdio pretpostavke Altmark, osigurala poštovanje četvrte pretpostavke.

66 Iz točaka 228. i 232. presude TV2, točka 11. *supra* (EU:T:2008:457), proizlazi da je, prema mišljenju Općeg suda, ozbiljno ispitivanje svih uvjeta koji su prethodili određivanju iznosa pristojbi koji pripada društvu TV2 za razdoblje koje je predmet istrage, kojeg nema u odluci TV2 I, moglo Komisiju navesti na zaključak da su druga i četvrta pretpostavka iz presude Altmark u ovom slučaju bili ispunjeni. Izraz „u biti“ može samo značiti da se, prema mišljenju Općeg suda, ne može isključiti da su, s obzirom na okolnosti u ovom slučaju, posebni ciljevi druge i četvrte pretpostavke iz presude Altmark bili postignuti. Naime, ne čini se logičnim tvrditi da je potrebno primijeniti pretpostavke iz presude Altmark i istodobno, upotrebom izraza „u biti“, uputiti na to da bi bilo dovoljno da su te pretpostavke djelomično ispunjene.

67 Osim toga, sam tužitelj ne objašnjava što znači „u biti“ primijeniti drugu i četvrtu pretpostavku iz presude Altmark. Njegov se argument može tumačiti na način da je Komisija te pretpostavke, s obzirom na to da ih je primijenila na okolnosti koje su prethodile objavi presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), trebala tumačiti fleksibilnije, na način da ih prilagodi posebnim okolnostima u ovom slučaju.

68 Kad mu je u tom pogledu na raspravi bilo postavljeno pitanje, tužitelj se pozvao na presudu od 7. studenoga 2012., CBI/Komisija (T-137/10, Zb., EU:T:2012:584, t. 85. do 89.), iz koje proizlazi mogućnost blaže primjene pretpostavke Altmark, koja je prilagođena posebnostima predmetnog sektora.

69 U tom pogledu valja pojasniti da je Opći sud u navedenoj presudi ispitao valjanost odluke u kojoj je Komisija utvrdila, a da nije pokrenula formalni istražni postupak, da naknade dodijeljene općim javnim bolnicama u regiji glavnog grada Bruxellesa (Belgija) predstavljaju državne potpore spojive s unutarnjim tržištem. U tom je okviru istaknuo da, iako se pretpostavke iz presude Altmark bez razlike odnose na sve gospodarske sektore, u njihovoj se primjeni treba uzeti u obzir posebnost predmetnog sektora. Opći sud također je podsjetio, pozivajući se u tom pogledu na presudu BUPA, točka 51. *supra* (EU:T:2008:29), da je, s obzirom na posebnost zadaće pružanja javne usluge u određenim sektorima, potrebno pokazati fleksibilnost u pogledu primjene presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), pozivajući se na smisao i svrhu u njoj navedenih pretpostavki, na način koji je prilagođen posebnim okolnostima slučaja. Naposljetku, Opći sud smatrao je da se kriteriji koje je Sud razradio u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), u pogledu prijevozne djelatnosti, koja je nesumnjivo gospodarska i konkurentska djelatnost, ne mogu jednako strogo primijeniti na bolnički sektor, koji nije nužno imao takvu konkurentsku i tržišnu komponentu (presuda CBI/Komisija, t. 68. *supra*, EU:T:2012:584, t. 85., 86. i 89.).

70 Iz te presude proizlazi da blažu primjenu pretpostavki iz presude Altmark u određenom slučaju može opravdati nedostatak konkurentske i tržišne komponente u sektoru u kojem djeluje korisnik naknade. Međutim, čak i ako se uzme u obzir posebnost zadaće pružanja javne radiodifuzijske usluge koja je istaknuta u Amsterdamskom protokolu, ne može se prihvatiti da sektor radiodifuzije nema konkurentsku i tržišnu komponentu. U ovom se slučaju postojanje te komponente očitovalo, među ostalim, u činjenici da je društvo TV2, koje se djelomično financira prihodima od oglašavanja, djelovalo na tržištu televizijskog oglašavanja. Za razliku od okolnosti predmeta u kojem je donesena presuda CBI/Komisija, točka 68. *supra* (EU:T:2012:584), okolnostima ovog predmeta stoga se ne opravdava blaža primjena pretpostavki iz presude Altmark.

71 U svakom slučaju, unatoč pojašnjenjima iznesenima na raspravi, argument tužitelja da je Komisija trebala fleksibilnije tumačiti pretpostavke iz presude Altmark, na način da ih prilagodi okolnostima u ovom slučaju, ostaje nejasan i neprecizan jer tužitelj ne objašnjava kako bi se te dvije predmetne pretpostavke trebale prilagoditi.

72 Konačno, iako se taj argument treba svesti na tvrdnju da se obje predmetne pretpostavke u ovom slučaju trebaju smatrati ispunjenima, on se ne može *in abstracto* ocijeniti u okviru ovog dijela, nego bi se trebao ispitati u nastavku, s argumentima istaknutima u okviru trećeg i četvrtog dijela, kojima tužitelj tvrdi da je primjena tih dvaju pretpostavki u ovom slučaju zahvaćena pogreškama.

73 S obzirom na prethodno navedeno, valja odbiti prvi dio prvog tužbenog razloga.

– Drugi dio koji se odnosi na povredu načela pravne sigurnosti

74 U okviru drugog dijela ovog tužbenog razloga, tužitelj u biti tvrdi da je pobijanom odlukom povrijeđeno načelo pravne sigurnosti.

75 Iz argumenata kojima se tužitelj poziva na načelo pravne sigurnosti proizlazi da je povreda tog načela imala dva dijela.

76 S jedne strane, tužitelj tvrdi da primjena druge i četvrte pretpostavke iz presude Altmark na okolnosti koje su prethodile objavi presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), predstavlja retroaktivnu primjenu predmetnih pretpostavki. Međutim, prema mišljenju tužitelja, ta retroaktivna primjena predstavlja povredu načela pravne sigurnosti.

77 S druge strane, tužitelj tvrdi da je u ovom slučaju povrijeđeno načelo pravne sigurnosti, osobito s obzirom na činjenicu da bi, zbog primjene pretpostavki iz presude Altmark, mogao biti dužan platiti kamate za razdoblje trajanja nezakonitosti i eventualnu naknadu štete u korist svojih konkurenata, u

skladu s točkama 52. i 53. presude CELF, točka 38. *supra* (EU:C:2008:79). U tom pogledu pojašnjava da je osobito protivno načelu pravne sigurnosti da snosi financijske posljedice toga što Komisiji nije prijavio naknadu za izvršavanje obveza javne usluge, koje su mu naložene zakonom, jer se smatra da se sustavom naknada ne poštuju u potpunosti pretpostavke navedene u presudi donesenoj više od 25 godina nakon uvođenja navedenog sustava i koje tijela nisu bila dužna poznavati. Prema mišljenju tužitelja, povreda načela pravne sigurnosti bila bi tim izraženija u ovom slučaju jer je Sud, u okviru četvrte pretpostavke iz presude Altmark, državama članicama naložio novu obvezu da djeluju, odnosno obvezu da organiziraju postupak javne nabave.

78 Prvi argument tužitelja sličan je argumentaciji koju iznosi u okviru prvog dijela ovog tužbenog razloga (vidjeti t. 64. ove presude). Naime, dok tužitelj u okviru tog prvog dijela tvrdi da je primjena pretpostavki iz presude Altmark na okolnosti koje su prethodile presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), trebala biti „fleksibilna“, u okviru ovog dijela ističe da se načelom pravne sigurnosti Komisiji nalaže da u potpunosti odbije primjenu predmetnih pretpostavki na okolnosti koje su prethodile relevantnoj presudi Suda.

79 Taj prvi argument treba odbiti. Najprije valja podsjetiti da je presuda Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), presuda koju je Sud donio u okviru prethodnog postupka. Međutim, valja podsjetiti da je cilj nadležnosti kojom Sud raspolaže na temelju članka 267. UFEU-a osigurati da nacionalni sudovi ujednačeno tumače i primjenjuju pravo Unije, osobito odredbe koje imaju izravan učinak (presuda od 27. ožujka 1980., Denkavit italiana, 61/79, Zb., EU:C:1980:100, t. 15.) i da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, presuda u vezi s prethodnim pitanjem nije konstitutivne, nego isključivo deklaratorne naravi, što znači da njezine posljedice načelno nastaju na dan stupanja na snagu pravila koje je Sud tumačio (vidjeti presudu od 8. rujna 2011., Q-Beef i Bosschaert, C-89/10 i C-96/10, Zb., EU:C:2011:555, t. 48. i navedenu sudsku praksu). Točno je da Sud može iznimno, primjenom općeg načela pravne sigurnosti koje je sastavni dio pravnog poretka Unije te kako bi izbjegnuo ozbiljne poremećaje, vremenski ograničiti učinke svoje presude i time spriječiti da se zainteresirani pozovu na odredbu koju je on protumačio radi dovođenja u pitanje pravnih odnosa koji su ustanovljeni u dobroj vjeri (vidjeti u tom smislu gore navedenu presudu Denkavit italiana, EU:C:1980:100, t. 17., i presudu od 19. prosinca 2013., Association Vent De Colère! i dr., C-262/12, Zb., EU:C:2013:851, t. 39. i 40.). Međutim, kao što je već istaknuto u presudi BUPA, točka 51. *supra* (EU:T:2008:29, t. 158. i 159.), Sud nije odlučio primijeniti tu iznimnu mjeru pri objavi presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415).

80 Stoga se, suprotno tvrdnjama tužitelja, primjena druge i četvrte pretpostavke Altmark ne može isključiti zato što su se te pretpostavke u ovom slučaju primijenile na okolnosti koje su prethodile objavi presude, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415).

81 Čini se da tužitelj svojim drugim argumentom tvrdi da je u ovom slučaju povrijeđeno načelo pravne sigurnosti, osobito s obzirom na težinu financijskih posljedica zbog koje se, na temelju pretpostavki iz presude Altmark, predmetne mjere koje su donesene davno prije objave presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), kvalificiraju kao državne potpore.

82 Ni takav se argument ne može prihvatiti. Naime, iz sudske prakse proizlazi da financijske posljedice za korisnika koji nije prijavio mjeru nisu okolnost kojom se, s obzirom na opće načelo pravne sigurnosti, opravdava vremensko ograničenje učinaka presude u kojoj Sud tumači članak 107. stavak 1. UFEU-a na način da predmetna mjera predstavlja državnu potporu (vidjeti u tom smislu presudu Association Vent De Colère! i dr., t. 79. *supra*, EU:C:2013:851, t. 40. do 42. i navedenu sudsku praksu). Iz toga slijedi da se tužitelj ne može pozvati na negativne financijske okolnosti u kojima se našao zbog primjene pretpostavki iz presude Altmark na predmetne mjere i kvalifikacije tih mjera kao državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, kako je tumačen u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), kako bi u ime načela pravne sigurnosti tražio da se te pretpostavke u ovom slučaju ne primijene.

83 Osim toga, valja utvrditi da tužitelj svojim argumentima zapravo ne želi dovesti u pitanje retroaktivnu primjenu pretpostavki iz presude Altmark kao takvu, nego posljedice koje proizlaze iz presude CELF, točka 38. *supra* (EU:C:2008:79). Naime, cilj je ove tužbe, kojom se uostalom opravdava tužiteljev pravni interes, izbjeći eventualno plaćanje kamata za razdoblje trajanja nezakonitosti u smislu presude CELF, točka 38. *supra* (EU:C:2008:79), osporavanjem, s jedne strane, kvalifikacije predmetnih mjera kao državne potpore (prvi, treći i četvrti tužbeni razlog) i, s druge strane, njihove kvalifikacije kao nove potpore (drugi tužbeni razlog).

84 Međutim, o pitanju je li u skladu s načelom pravne sigurnosti korisniku onoga što se u trenutku nastanka činjenica smatralo naknadom dodijeljenom za izvršavanje zadaće pružanja javne usluge naložiti obvezu povrata novčanog iznosa, koja je posljedica zajedničke i retroaktivne primjene presuda o tumačenju članka 107. stavka 1. UFEU-a i članka 108. stavka 3. UFEU-a, koje su donesene nekoliko godina nakon isplate te naknade, ne može se odlučiti u okviru ovog spora koji se odnosi na valjanost odluke kojom je Komisija navedenu naknadu kvalificirala kao državnu potporu. Na nacionalnom je sudu da, nakon što po potrebi Sudu uputi prethodna pitanja, ocijeni primjenjuju li se u okolnostima ovog slučaja pravila navedena u presudi CELF, točka 38. *supra* (EU:C:2008:79). U svakom se slučaju, s obzirom na dosadašnju sudsku praksu, neprimjena ili blaža primjena pretpostavki iz presude Altmark ne mogu opravdati posljedicama primjene tih načela.

85 Naposljetku, suprotno tvrdnjama tužitelja, Sud, time što je utvrdio četvrtu pretpostavku iz presude Altmark, državama članicama nije naložio novu obvezu da djeluju koja bi se sastojala u tome da se uvijek i u svim okolnostima organizira postupak javne nabave u svrhu odabira poduzetnika zaduženog za izvršavanje obveza javne usluge. Točno je da iz teksta te pretpostavke proizlazi da je organiziranje postupka javne nabave koji omogućuje odabir kandidata sposobnog za pružanje tih usluga po najnižoj cijeni za zajednicu način da se osigura poštovanje četvrte pretpostavke iz presude Altmark. Međutim, Sud je također utvrdio još jedan način nadzora učinkovitosti izvršavanja obveza javne usluge. Naime, utvrdio je da se, ako se postupak javne nabave nije organizirao, razina potrebne naknade može utvrditi na temelju troškova koje bi tipični poduzetnik, dobro vođen i odgovarajuće opremljen sredstvima kako bi mogao ispuniti zahtjeve za predmetne javne usluge, imao pri izvršavanju obveza te javne usluge, uzimajući u obzir odgovarajuće prihode i razumnu dobit.

86 Iz prethodno navedenoga proizlazi da, u ovom slučaju, načelo pravne sigurnosti nije protivno tome što je Komisija predmetne mjere kvalificirala kao državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, kako je tumačen u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415).

87 Stoga treba odbiti drugi dio prvog tužbenog razloga.

– Treći dio koji se odnosi na ocjenu načina izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 s obzirom na drugu pretpostavku iz presude Altmark

88 Tužitelj, kojeg podupire Kraljevina Danska, trećim dijelom ovog tužbenog razloga tvrdi da je, čak i ako je Komisija pravilno zaključila da su sve pretpostavke iz presude Altmark u ovom slučaju primjenjive i da se, usto, te pretpostavke trebaju primijeniti točno onako kako ih je Sud utvrdio u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), Komisijina primjena druge od tih pretpostavki zahvaćena pogreškom koja se tiče prava.

89 Tužitelj i Kraljevina Danska u biti tvrde da su parametri na temelju kojih je izračunana naknada dodijeljena društvu TV2 i načini koji su se primijenili u praksi za njihovu provedbu bili unaprijed poznati, objektivni i transparentni. Naime, naknada se utvrdila kao razlika između sredstava koja su se trebala staviti na raspolaganje društvu TV2 na temelju političke odluke (četverogodišnji sporazumi o medijima koje su sklopili danska vlada i parlament), s jedne strane, i procijenjenih prihoda od oglašavanja i drugih djelatnosti, s druge strane.

90 Konkretnije, kao prvo, tužitelj tvrdi da je druga pretpostavka iz presude Altmark manje važan u situaciji kao što je situacija u ovom slučaju, u kojoj usluge potrebne za izvršavanje obveza javne usluge mogu ponuditi samo određeni poduzetnici.

91 Kao drugo, tužitelj tvrdi da je u skladu sa sudskom praksom i primjenjivim pravnim okvirom da nadležni tvorci politike u pogledu utvrđivanja zadaće pružanja javne radiodifuzijske usluge odlučuju i o utvrđivanju troškova povezanih s izvršavanjem te zadaće.

92 Kao treće, tužitelj i Kraljevina Danska prigovaraju Komisiji da je samo potvrdila da danska tijela nisu dostavila informacije o parametrima izračuna naknade, a da pri tom nije objasnila o kojim bi se kriterijima izračuna, ovisno o slučaju, moglo raditi ili koje bi značajke trebala imati danska pravila o određivanju naknade za javnu radiodifuzijsku uslugu kako bi bila u skladu s drugom pretpostavkom iz presude Altmark. Tužitelj također tvrdi da Komisija svojim argumentima ne dokazuje da danska pravila o određivanju naknade za javnu radiodifuzijsku uslugu nisu bila primjerena za sprječavanje prekomjerne naknade.

93 Naposljetku, kao četvrto, Kraljevina Danska ističe da je u ovom slučaju Komisijino tumačenje druge pretpostavke iz presude Altmark pogrešno jer nije u skladu s prvom pretpostavkom iz presude Altmark, kako je tumačen u sudskoj praksi kojom se državama članicama daje velika sloboda u utvrđivanju zadaće pružanja javne usluge. Osim toga, to je tumačenje bilo preširoko te je tako dovelo do miješanja druge, treće i četvrte pretpostavke iz presude Altmark. Tim se argumentima Kraljevina Danska pridružuje argumentima tužitelja koji tvrdi da je pitanje učinkovitosti koje su u svojim podnescima istaknuli Komisija i društvo Viasat relevantno samo u okviru primjene četvrte pretpostavke iz presude Altmark.

94 Komisija je u pobijanoj odluci najprije izložila sadržaj relevantnih odredbi Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed (Zakon o radiodifuzijskim uslugama) koji je bio na snazi tijekom razdoblja koje je predmet istrage, kako su ih iznijela danska tijela u svojem dopisu od 24. ožujka 2003. (uvodne izjave 105. i 106. pobijane odluke). Među ostalim je istaknula da iznos naknade koji pripada društvu TV2 utvrđuje ministar kulture u okviru sporazuma o medijima koji je sklopljen s većinom političkih stranaka danskog parlamenta i da su tijekom ispitanog razdoblja bila sklopljena tri sporazuma o medijima: sporazum o medijima sklopljen 16. rujna 1993. na razdoblje od 1994. do 1997., sporazum o medijima sklopljen 10. svibnja 1996. na razdoblje od 1997. do 2000. i sporazum o medijima sklopljen 28. ožujka 2000. na razdoblje od 2001. do 2004. Komisija je zatim istaknula da se tijekom ispitanog razdoblja naknada dodijeljena društvu TV2 nije ponovno procijenila, čak ni kad je 1999. pao prihod od oglašavanja tog društva. Komisija je, osim toga, u uvodnoj izjavi 108. pobijane odluke istaknula da se, prema tvrdnjama danskih tijela, naknada odobrena društvu TV2 utvrdila na temelju indeksacije cijena i plaća iz proračuna i financijskih izvještaja društva TV2, s jedne strane, te gospodarske analize, s druge strane. Što se tiče te gospodarske analize, Komisija je navela da se sastojala od dvije studije koje je 1995. i 1999. provelo revizorsko društvo KPMG (u daljnjem tekstu: studije društva KPMG), čiji je cilj bio ispitati različite scenarije razvoja tržišta oglašavanja za odgovarajuća razdoblja za koja se plaća pristojba, kako bi se procijenio iznos potencijalnih prihoda od oglašavanja društva TV2 te time danskom parlamentu i vladi pružio bolji temelj za odlučivanje o utvrđivanju i raspodjeli prihoda od pristojbi. Komisija zaključuje svoju analizu u uvodnim izjavama 114. do 116. pobijane odluke kako slijedi:

„(114)
Komisija smatra da sudjelovanje parlamenta u postupku utvrđivanja prihoda od pristojbi osigurava određenu transparentnost i objektivnost. Usto, sporazumi o medijima kojima se utvrđuju prihodi od pristojbi dodijeljeni društvu TV2 sklapaju se nekoliko godina unaprijed, a naknada za društvo TV2 tijekom ispitanog razdoblja nijednom nije bila prilagođena.

(115)
[Međutim, studijama] društva KPMG samo se predviđa iznos prihoda od oglašavanja društva TV2 (odnosno prihodovna strana). U tim se [studijama] ne provjerava rashodovna strana izračuna naknade te Komisija smatra da su se sporazumi o medijima temeljili isključivo na indeksaciji rashoda društva TV2 iz prethodnih godina. Danska tijela također objašnjavaju da se naknada izračunala na temelju indeksacije cijena i plaća iz financijskih izvještaja i proračuna društva TV2 kao i na temelju gospodarskih analiza koje se odnose isključivo na prihode, a ne na razdoblje obuhvaćeno sporazumom o medijima koji je sklopljen 16. rujna 1993.

(116)
Osim toga, nije postojala nikakva informacija o kriterijima izračuna naknade. Iznos naknade bio je utvrđen unaprijed, ali prema drugoj pretpostavci iz presude Altmark, parametri na temelju kojih će se izračunati naknada moraju prethodno biti unaprijed objektivno i transparentno utvrđeni.

95 Iz uvodnih izjava navedenih u točki 94. ove presude proizlazi da je Komisija, pri ispitivanju načina izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 s obzirom na drugu pretpostavku iz presude Altmark, uzela u obzir činjenicu da se iznos te naknade utvrdio pod nadzorom danskog parlamenta i na temelju studija društva KPMG, čiji je sadržaj ispitala. Komisija je u uvodnoj izjavi 114. pobijane odluke čak priznala da je intervencija danskog parlamenta u postupak određivanja iznosa naknade mogla osigurati „određenu transparentnost i objektivnost“. Usto, iz navedene uvodne izjave proizlazi da su druga dva elementa, odnosno činjenica da su se sporazumima o medijima nekoliko godina unaprijed utvrđivali prihodi od pristojbi dodijeljeni društvu TV2, kao i činjenica da naknada za društvo TV2 nije bila prilagođena tijekom ispitanog razdoblja, učvrstila tu „transparentnost i objektivnost“.

96 Međutim, prema mišljenju Komisije, intervencija danskog parlamenta koja osigurava „određenu transparentnost i objektivnost“ nije bila dovoljna da bi se smatralo da je načinima izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 ispunjena druga pretpostavka iz presude Altmark. Naime, čini se da je na zaključak Komisije da ta pretpostavka nije ispunjena utjecala činjenica da su se studije društva KPMG odnosile samo na procijenjene prihode od oglašavanja društva TV2 i da se njima nije ispitao dio „Rashodi“ izračuna naknade dodijeljene društvu TV2, koji bi se temeljio samo na rashodima društva TV2 koji su stvarno nastali prethodnih godina, povećanima kroz indeksaciju.

97 Tako, prema mišljenju Komisije, činjenica da se izračun iznosa te naknade temelji na stvarno nastalim rashodima korisnika naknade nije zadovoljavajuća s obzirom na drugu pretpostavku iz presude Altmark. Iz toga se može zaključiti da bi se, prema mišljenju Komisije, kako bi se ispunila druga pretpostavka iz presude Altmark, parametri izračuna naknade trebali utvrditi na način koji bi omogućio da utječu na razinu rashoda ili troškova korisnika naknade ili da nad njima imaju nadzor. Stoga se, prema mišljenju Komisije, čini da druga pretpostavka iz presude Altmark uključuje pojam učinkovitosti korisnika naknade.

98 Tumačenje pobijane odluke navedene u točki 97. ove presude potvrđeno je u odgovoru Komisije na argumente tužitelja. Naime, Komisija u odgovoru na tužbu tvrdi da se obrazloženje tužitelja temelji isključivo na suverenosti zakonodavne ovlasti i da se njime stoga ne poštuju tehničke značajke izračuna naknade. Dodaje da bi, prema tom obrazloženju, za ispunjenje druge pretpostavke iz presude Altmark bilo dovoljno da država članica unaprijed utvrdi iznos naknade, koji god da on bio. Međutim, prema mišljenju Komisije, tom se pretpostavkom zahtijeva da odabrani parametar izračuna bude takav da sprječava prekomjernu naknadu i osigurava učinkovitost javne usluge. Komisija također tvrdi da je, pod pretpostavkom da je društvo TV2 jedini poduzetnik koji može osigurati predmetnu javnu uslugu, ipak potrebno izbjeći prekomjernu naknadu i osigurati učinkovitost te javne usluge kako bi se izbjeglo da se naknade dodijeljene društvu TV2 kvalificiraju kao državne potpore.

99 Valja utvrditi da je shvaćanje druge pretpostavke iz presude Altmark, kako proizlazi iz pobijane odluke i kako je tumačen s obzirom na odgovor na tužbu, pogrešno.

100 Naime, u dijelu u kojem se pretpostavke iz presude Altmark odnose na jedan od četiri sastavnih elemenata pojma državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, odnosno prednost dodijeljenu korisniku (vidjeti t. 46. do 49. ove presude), zajednički je cilj svih tih pretpostavki provjeriti daje li se naknadom, koja je dodijeljena poduzetniku za izvršavanje zadaće pružanja javne usluge, gospodarska prednost koja tog poduzetnika može staviti u povoljniji položaj u odnosu na konkurentne poduzetnike.

101 Iako sve pretpostavke iz presude Altmark povezuje zajednički cilj, svaka od njih ima neovisnu i drukčiju ulogu od ostalih.

102 Drugom se pretpostavkom iz presude Altmark, kako je navedena u točki 90. presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), zahtijeva da su parametri izračuna naknade unaprijed utvrđeni na objektivan i transparentan način kako bi se izbjeglo da se njome daje gospodarska prednost koja poduzetnika korisnika može staviti u povoljniji položaj u odnosu na konkurentne poduzetnike.

103 Sadržaj te pretpostavke utvrđen je prvim dijelom rečenice navedene u točki 102. ove presude. Iz njega proizlazi da se drugom pretpostavkom iz presude Altmark postavljaju tri zahtjeva koja parametri izračuna naknade trebaju ispuniti kako bi se osiguralo da je izračun pouzdan i da ga Komisija može provjeriti. Tim se zahtjevima nalaže da se parametri izračuna naknade trebaju utvrditi unaprijed, na temelju transparentnog postupka, i da sami po sebi trebaju biti objektivni. Iz presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), nikako ne proizlazi da se, u pogledu druge pretpostavke koja se u njoj navodi, parametri izračuna naknade trebaju utvrditi na način da utječu na razinu rashoda korisnika te naknade ili da nad njima imaju nadzor.

104 Svojim tumačenjem druge pretpostavke iz presude Altmark, čini se da Komisija smatra da parametri izračuna naknade ne trebaju biti samo objektivni i unaprijed utvrđeni u okviru transparentnog postupka, nego se njima treba osigurati i učinkovitost upravljanja javnom uslugom. Međutim, takvo tumačenje, koje nije u skladu s tekstom druge pretpostavke iz presude Altmark, dovodi do miješanja pretpostavke ispitane u ovom slučaju i četvrte pretpostavke.

105 Tumačenje druge pretpostavke iz presude Altmark koje je primijenila Komisija nema osnovu u sudskoj praksi ni, naposljetku, u drugom dijelu rečenice kojom je Sud postavio tu pretpostavku, navedenu u točki 102. ove presude. Naime, taj ulomak služi samo kao podsjetnik na zajednički cilj svih pretpostavki iz presude Altmark, a ne tome da se njime drugoj pretpostavci doda zahtjev učinkovitosti koji je svojstven četvrtoj pretpostavci.

106 S obzirom na te elemente, valja smatrati da je Komisija počinila pogrešku koja se tiče prava time što je zahtijevala da se parametri izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 utvrde na način da osiguraju da društvo TV2 učinkovito izvršava zadaću pružanja javne usluge. Budući da se ta pogreška odnosi na sam doseg druge pretpostavke iz presude Altmark, njome je zahvaćena cjelokupna ocjena načina izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 koju je Komisija iznijela u uvodnim izjavama 112. do 117. pobijane odluke.

107 Naposljetku, valja utvrditi osnovanost prigovora koje je tužitelj iznio u pogledu uvodne izjave 116. pobijane odluke. Naime, budući da Komisija u uvodnim izjavama 112. do 115. pobijane odluke ispituje načine izračuna naknade, navedene u uvodnim izjavama 105. do 111. te odluke, očito je da je zaključak iznesen u uvodnoj izjavi 116. te odluke, prema kojemu „nije postojala nikakva informacija o kriterijima izračuna naknade“, proturječan s analizom koja mu prethodi, čak i besmislen. Komisija u toj uvodnoj izjavi samo ponavlja sadržaj druge pretpostavke iz presude Altmark, a da ga pritom ne povezuje s očitovanjima koje je iznijela u prethodnim uvodnim izjavama.

108 Stoga valja utvrditi da je treći dio prvog tužbenog razloga tužitelja osnovan.

109 Međutim, valja podsjetiti da, kad određeni razlozi neke odluke sami po sebi u dovoljnoj mjeri opravdavaju tu odluku, nedostaci koje bi mogli imati drugi razlozi iz tog akta ni u kojem slučaju ne utječu na njegovu izreku. Osim toga, ako se izreka odluke Komisije temelji na nekoliko stupova obrazloženja od kojih je svaki sam po sebi dovoljan da bi ta izreka bila utemeljena, taj akt u načelu valja poništiti samo ako je svaki od tih stupova nezakonit. U tom slučaju, pogreška ili neka druga nezakonitost koja bi utjecala na samo jedan od stupova obrazloženja ne može biti dovoljna da se opravda poništenje sporne odluke jer ta pogreška ne može imati odlučujući utjecaj na izreku institucije koja donosi tu odluku (vidjeti presudu od 14. prosinca 2005., General Electric/Komisija, T-210/01, Zb., EU:T:2005:456, t. 42. i 43. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također u tom smislu presudu od 9. rujna 2010., Evropaïki Dynamiki/Komisija, T-387/08, EU:T:2010:377, t. 59.).

110 Budući da su u ovom slučaju, s jedne strane, pretpostavke iz presude Altmark kumulativne i da je, s druge strane, Komisija u pobijanoj odluci smatrala da ni druga ni četvrta pretpostavka nisu ispunjene, činjenica da je dio pobijane odluke koji se odnosi na drugu pretpostavku iz presude Altmark zahvaćen nezakonitošću ne može biti dovoljna da se prihvati tužba i pobijana odluka poništi u dijelu u kojem je utvrđeno da predmetne mjere predstavljaju državne potpore.

111 Stoga valja ispitati četvrti dio prvog tužbenog razloga koji se odnosi na ocjenu načina izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 s obzirom na četvrtu pretpostavku iz presude Altmark.

– Četvrti dio koji se odnosi na ocjenu načina izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 s obzirom na četvrtu pretpostavku iz presude Altmark

112 Tužitelj, kojeg podupire Kraljevina Danska, četvrtim dijelom prvog tužbenog razloga tvrdi, kao što je tvrdio u pogledu trećeg dijela, da je, čak i ako je Komisija pravilno zaključila da su sve pretpostavke iznesene u presudi Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415) u ovom slučaju primjenjive i da se, usto, te pretpostavke trebaju primijeniti točno onako kako ih je Sud utvrdio u navedenoj presudi, Komisijina primjena četvrte pretpostavke zahvaćena pogreškom koja se tiče prava.

113 Kao prvo, tužitelj tvrdi da se ocjena Komisije temelji na pogrešnoj pretpostavci da je na predmetnom tržištu i za predmetno razdoblje bilo moguće pronaći „tipičnog poduzetnika, dobro vođenog i odgovarajuće opremljenog sredstvima“ čija se razina troškova mogla razumno usporediti s razinom njezinih vlastitih troškova. Tužitelj tvrdi da, općenito, ali i u okolnostima kao što su predmetne, u kojima su zadaće pružanja javne usluge povjerene samo državnim poduzetnicima, u Danskoj ne postoji tržište za predmetne usluge, a stoga ni korisna referenca koja bi omogućila utvrđivanje prosječnih troškova koji se odnose na zadaće pružanja javne usluge. Tužitelj smatra da se dodijeljena zadaća može izvršiti više ili manje povoljno, ovisno o kvantitativnoj i kvalitativnoj razini koju žele tijela koja utvrđuju zadaće i dodjeljuju sredstva potrebna za njihovo izvršavanje. Međutim, prema mišljenju tužitelja nije moguće, na primjer, objektivno odgovoriti na pitanje koliko bi bilo učinkovito usredotočiti se na danske dramske produkcije umjesto na programe o tekućim događajima, uključujući razlike koje se time podrazumijevaju u pogledu troškova.

114 U tom pogledu valja utvrditi da, ako poduzetnik zadužen za izvršavanje zadaće pružanja javne usluge nije odabran u okviru javne nabave, primjena četvrte pretpostavke iz presude Altmark u praksi može biti otežana. S jedne strane, pojam poduzetnika „dobro vođenog i odgovarajuće opremljenog sredstvima“ nužno podrazumijeva široku marginu prosudbe subjekta koji ga primjenjuje. S druge strane, nije lako usporediti dva poduzetnika, od kojih je jedan javni i ima zadaću pružanja javne usluge, a drugi privatni, bez takve zadaće, osobito s obzirom na činjenicu da poduzetnik koji je zadužen za izvršavanje zadaće pružanja javne usluge podliježe određenim posebnim zahtjevima kvalitete. Tužitelj u tom pogledu ističe da se čini da je sama Komisija potvrdila poteškoće koje proizlaze iz usporedbe društva TV2 s jednim od njegovih konkurentnih poduzetnika, osobito time što je u uvodnoj izjavi 242. pobijane odluke priznala da položaj subjekata na danskom tržištu nije takav da omogućuje izravnu usporedbu ključnih brojki iz knjigovodstvenih podataka.

115 Međutim, unatoč poteškoćama povezanima s primjenom četvrte pretpostavke iz presude Altmark u slučaju kada, kao i u ovom slučaju, poduzetnik koji je zadužen za obveze javne usluge nije odabran u okviru postupka javne nabave, valja odbiti argument tužitelja.

116 Naime, u nedostatku postupka javne nabave koji omogućuje odabir kandidata sposobnog za izvršavanje zadaće pružanja javne usluge po najnižoj cijeni, pri utvrđivanju dodijeljene naknade treba za referencu uzeti tipičnog poduzetnika, dobro vođenog i odgovarajuće opremljenog potrebnim sredstvima. Svrha je pronalaska takvog poduzetnika optimizirati iznos naknade koja se smatra potrebnom za ispunjenje zadaće pružanja javne usluge i izbjeći da se za referencu u izračunu iznosa te naknade uzmu visoki troškovi neučinkovitog poduzetnika. Ako se iznos naknade ne optimizira, ne može se naime isključiti da se tom naknadom daje gospodarska prednost kojom se poduzetnika korisnika može staviti u povoljniji položaj u odnosu na njegove konkurente.

117 Osim toga, kad je Sud postavio četvrtu pretpostavku iz presude Altmark, jasno je naveo da je, za njezino ispunjenje u slučaju kad korisnik naknade nije odabran postupkom javne nabave, potrebno pronaći referentnog poduzetnika koji nije taj korisnik. Stoga za ispunjenje te pretpostavke nije dovoljno da država članica izjavi da, s obzirom na posebnosti zadaće pružanja javne usluge, na tržištu nije moguće pronaći poduzetnika usporedivog s korisnikom naknade da bi zatim nastojala dokazati da je sam korisnik poduzetnik „dobro vođen i odgovarajuće opremljen“ u smislu te pretpostavke.

118 Iz argumenta koji navodi tužitelj proizlazi, kao što to ističe Komisija, da nikad nije moguće usporediti troškove privatnih pružatelja radiodifuzijske usluge zbog posebnosti položaja svakog od njih i svake usluge od općeg gospodarskog interesa. Kad bi se takav argument prihvatio, četvrta bi pretpostavka iz presude Altmark bila lišena svakog smisla.

119 Naposljetku i u svakom slučaju, u području radiodifuzije, velik dio rashoda privatnih i javnih pružatelja radiodifuzijske usluge u biti je sličan te ih se može usporediti, čak i ako se uzmu u obzir obveze javne usluge naložene javnim subjektima. Naime, i privatni i javni pružatelji radiodifuzijskih usluga trebaju pokriti troškove prava intelektualnog vlasništva, troškove produkcije i koprodukcije, rashode od kupnje robe i usluga povezanih s razvojem proizvoda i projekata ili troškove osoblja. Osim toga, dio programa i produkcije javnih pružatelja radiodifuzijske usluge ne razlikuje se bitno od ponude privatnih društava, što barem u određenoj mjeri omogućuje usporedbu troškova. Tužitelj u tim okolnostima ne može samo tvrditi da se ne može pronaći nijedan „tipični poduzetnik, dobro vođen i odgovarajuće opremljen“ u smislu četvrte pretpostavke iz presude Altmark, a da čak nije ni pokušao usporediti svoje troškove s troškovima drugog poduzetnika koji djeluje na danskom tržištu radiodifuzije ili na njemu sličnom tržištu.

120 Usto, tužitelj tim argumentom, iznesenim u okviru četvrtog dijela ovog tužbenog razloga, zapravo samo ustraje na tvrdnji koju je iznijela u okviru prvog dijela navedenog tužbenog razloga, odnosno na činjenici da četvrta pretpostavka iz presude Altmark u ovom slučaju nije primjenjiva. Međutim, ta je argumentacija već bila odbijena kao neosnovana.

121 Stoga treba odbiti prvi argument koji tužitelj ističe u okviru četvrtog dijela prvog tužbenog razloga.

122 Kao drugo, tužitelj tvrdi da je četvrta pretpostavka iz presude Altmark u svakom slučaju u biti bio ispunjena jer je društvo TV2 tijekom predmetnog razdoblja bilo podvrgnuto godišnjim revizijama tijela kao što je, među ostalim, Rigsrevisionen (danski Revizorski sud), čiji je cilj bio provjeriti je li taj poduzetnik bio dobro i učinkovito vođen te je li razina njegovih troškova odgovarala zahtjevima koje trebaju ispuniti poduzetnici koji su učinkovito vođeni i odgovarajuće opremljeni.

123 U odgovoru na argumente tužitelja, Komisija tvrdi da Kraljevina Danska nije dokazala da je četvrta pretpostavka iz presude Altmark ispunjena, iako je teret dokazivanja bio na njoj. Prema mišljenju Komisije, dokumenti koje je Kraljevina Danska podnijela tijekom formalnog istražnog postupka nisu sadržavali nikakvu analizu troškova koje bi tipični poduzetnik, dobro vođen i odgovarajuće opremljen, imao zbog izvršavanja predmetnih obveza javne usluge.

124 Najprije, što se tiče tereta dokazivanja koji ističe Komisija, valja podsjetiti da, iako je na Komisiji da dokaže postojanje državne potpore, predmetna država članica dužna je, u skladu s člankom 10. stavkom 2., u vezi s člankom 2. stavkom 2. Uredbe br. 659/1999, Komisiji dostaviti sve potrebne podatke koji joj omogućuju da donese odluku o kvalifikaciji ispitane mjere i, ovisno o slučaju, o njezinoj spojivosti s unutarnjim tržištem.

125 Osim toga, iz sudske prakse koja se odnosi na prvu pretpostavku iz presude Altmark proizlazi da, iako država članica raspolaže širokom diskrecijskom ovlašću u pogledu utvrđivanja onog što smatra uslugom od javnog gospodarskog interesa, na njoj je da dokaže da su ispunjeni zahtjevi postavljeni prvom pretpostavkom iz presude Altmark što se tiče utvrđivanja obveza javne usluge i činjenice da je korisnik naknade stvarno bio zadužen za izvršavanje tih obveza (presuda BUPA, t. 51. *supra*, EU:T:2008:29, t. 172.).

126 Ta se sudska praksa, koja se odnosi na prvu pretpostavku iz presude Altmark, može prenijeti na četvrtu pretpostavku iz presude Altmark, što znači da država članica ima obvezu dokazati da se, u nedostatku postupka javne nabave u svrhu odabira poduzetnika zaduženog za izvršavanje predmetne zadaće pružanja javne usluge, razina naknade dodijeljene tom poduzetniku utvrdila na temelju analize troškova koje bi tipični poduzetnik, dobro vođen i odgovarajuće opremljen kako bi mogao ispuniti predmetne zahtjeve javne usluge, imao pri izvršenju te zadaće. U nedostatku takvog dokazivanja, ne može se isključiti da naknada dodijeljena poduzetniku koji je zadužen za zadaću pružanja javne usluge sadrži element državne potpore.

127 Što se tiče tog dokazivanja u ovom slučaju, Komisija se u svojoj analizi usredotočila na reviziju koju je Rigsrevisionen proveo nad financijskim izvještajima društva TV2. U tom je pogledu u uvodnim izjavama 128. do 135. pobijane odluke istaknula da se, prema tvrdnjama danskih tijela, revizija koju je Rigsrevisionen proveo nad društvom TV2 ne sastoji samo od upravne i financijske revizije njegovih financijskih izvještaja, nego se odnosi i na učinkovitost tog poduzetnika. Međutim, prema mišljenju Komisije, činjenica da su financijski izvještaji društva TV2 predani na odobrenje danskom ministru kulture nije bila dovoljna da se dokaže da troškovi društva TV2 odgovaraju troškovima tipičnog poduzetnika koji je dobro vođen. Komisija je zatim navela da su se danska tijela tijekom formalnog istražnog postupka oslonila osobito na izvještaj Rigsrevisionena iz 2000. U tom se izvještaju u određenoj mjeri uspoređuje produktivnost društva TV2 s produktivnošću društva DR i inozemnih javnih postaja, odnosno British Broadcasting Corporation (BBC), Sveriges Television (SVT) i Norsk Riksringkasting (NRK). Iz tog je izvještaja proizašlo da su društva DR i TV2 između 1990. i 1999. poboljšala svoju produktivnost te da je produktivnost društava DR i TV2 bila bolja ili slična produktivnosti triju ostalih predmetnih javnih postaja. Komisija je smatrala da taj izvještaj nije dovoljan da bi se dokazalo poštovanje četvrte pretpostavke iz presude Altmark, osobito iz sljedećih razloga:

— kao prvo, Komisija je iz perspektive četvrte pretpostavke iz presude Altmark osporavala interes za *a posteriori* provjeru troškova, ako se prije određivanja iznosa naknade ti troškovi ne analiziraju;

— kao drugo, istaknula je da je izvještaj Rigsrevisionena iz 2000. bio sastavljen u skladu sa sporazumima o medijima kojima se utvrđuje iznos naknade (vidjeti t. 94. ove presude). Njime stoga nije dokazano da se naknada utvrdila na temelju troškova koje bi tipični poduzetnik imao pri izvršavanju svojih obveza javne usluge;

— kao treće, taj se izvještaj odnosio na usporedbu s drugim javnim postajama, od kojih se nijedna ne može smatrati „tipičnim“ poduzetnikom. Komisija je u tom pogledu istaknula da, što se tiče četvrte pretpostavke iz presude Altmark, nije bilo moguće donijeti zaključke o usporedbi produktivnosti društava DR i TV2 jer društvo DR nije moglo ostvariti prihode od oglašavanja te da se njegova naknada utvrdila na istom temelju kao i naknada društva TV2. Stoga nije odgovarao tipičnoj televizijskoj postaji. Što se tiče usporedbe s inozemnim javnim postajama, Komisija je utvrdila da se u izvještaju samo usporedilo kretanje produktivnosti društva TV2 s kretanjem produktivnosti druge javne postaje te da se nije provjerila razina učinkovitosti kao takva ni troškovi. Prema mišljenju Komisije, taj podatak nije bio uvjerljiv iz perspektive četvrte pretpostavke iz presude Altmark s obzirom na to da pad produktivnosti televizijske postaje može biti uzrokovan mnogim čimbenicima;

— kao četvrto, Komisija je istaknula da je sam Rigsrevisionen u svojem izvještaju naveo da nije detaljno ispitao financijske izvještaje inozemnih postaja i da stoga u njemu mogu postojati razlike između djelatnosti postaja i njihove metode izračunavanja računovodstvenih stavki. Rigsrevisionen je naveo i da je cilj navedenog izvještaja bio usporediti kretanje produktivnosti, a ne razinu produktivnosti te da nije detaljnije ispitao uzroke promatranog kretanja.

128 Komisija je na temelju svih tih razmatranja zaključila da se na temelju izvještaja Rigsrevisionena iz 2000. ne može zaključiti da troškovi društva TV2 odgovaraju troškovima koje bi tipični poduzetnik, dobro vođen i odgovarajuće opremljen, imao pri izvršavanju svoje zadaće pružanja javne usluge.

129 Tužitelj, kojeg podupire Kraljevina Danska, kritizira to obrazloženje iz dvije perspektive. S jedne strane ističe argumente u pogledu naravi revizije koju je proveo Rigsrevisionen, a koji se osobito odnose na uvodnu izjavu 128. pobijane odluke. S druge strane kritizira Komisijinu ocjenu izvještaja Rigsrevisionena iz 2000.

130 Prije detaljnog ispitivanja tih argumenata, valja utvrditi da tužitelj svojim argumentima u biti želi ustanoviti da je društvo TV2 bilo poduzetnik, „dobro vođen i odgovarajuće opremljen“, što je potvrđeno godišnjom revizijom Rigsrevisionena kojoj je to društvo bilo podvrgnuto te dokumentirano u izvještaju Rigsrevisionena iz 2000. Tužitelj, među ostalim, ne osporava utvrđenje Komisije da je izvještaj Rigsrevisionena iz 2000. bio sastavljen na temelju sporazuma o medijima kojima se određuje iznos naknade.

131 U tom je pogledu u točki 117. ove presude već istaknuto da se četvrtom pretpostavkom iz presude Altmark, kako ju je Sud iznio u svojoj presudi, zahtijeva da se, kada korisnik naknade nije odabran postupkom javne nabave, razina naknade odredi na temelju analize troškova referentnog poduzetnika u normalnim tržišnim uvjetima koji nije primio naknadu. Valja utvrditi da Sud nikako nije predložio da bi, u slučaju kad korisnik naknade nije odabran u okviru postupka javne nabave, u svrhu ispunjenja te pretpostavke bilo moguće dokazati da je sam korisnik bio poduzetnik koji je „dobro vođen i odgovarajuće opremljen“.

132 Stoga se ni svim argumentima tužitelja, kojeg podupire Kraljevina Danska, ne može dokazati da je Komisija počinila pogrešku time što je utvrdila da se u ovom slučaju nije poštovala četvrta pretpostavka iz presude Altmark. U svakom slučaju, ako se, kao što to navodi tužitelj, četvrta pretpostavka iz presude Altmark u ovom slučaju trebala primijeniti u svojoj biti ili na blaži način (vidjeti t. 67. do 72. ove presude), ti se argumenti ipak trebaju detaljnije ispitati kako je navedeno u nastavku.

133 Kao prvo, što se tiče naravi nadzora koji je proveo Rigsrevisionen, tužitelj tvrdi da je Komisija pogrešno smatrala da je ta revizija ograničena na upravnu i financijsku reviziju financijskih izvještaja. Komisija je pogrešno ocijenila nadležnost Rigsrevisionena i njegovu ulogu u danskom ustavnom poretku. Prema tvrdnjama tužitelja, Rigsrevisionen svake godine provodi revizije financijskih izvještaja društva TV2 i pritom ispituje je li poduzetnik učinkovito vođen i, konkretnije, upravlja li učinkovito troškovima. Osim

toga, izvještaji Rigsrevisionena bili su javno dostupni dokumenti, podneseni danskom parlamentu i državnim revizorima koji mogu ukazati na eventualne nepravilnosti. Stoga se ne mogu smatrati samo dokumentima koji služe tome da danski ministar kulture na temelju njih odobri financijske izvještaje društva TV2. Naposljetku, prema mišljenju tužitelja, pogrešna je tvrdnja Komisije da *a posteriori* revizija financijskih izvještaja nije relevantna iz perspektive četvrte pretpostavke iz presude Altmark. Naime, prema njegovu mišljenju, nadzor učinkovitosti upravljanja poduzetnika na temelju njegovih troškova može se provesti samo naknadno.

134 U tom pogledu valja istaknuti da Komisija u uvodnoj izjavi 128. pobijane odluke navodi:

„[Kraljevina] Danska također tvrdi da je Revizorski sud (Rigsrevisionen) u okviru svojeg stalnog nadzora nad društvom TV2 proveo upravnu i financijsku reviziju financijskih izvještaja društva TV2, i da se taj stalni nadzor odnosio i na učinkovitost.“

135 Osim toga, Komisija u odgovoru na taj argument u istoj uvodnoj izjavi utvrđuje:

„[s]matra da činjenica da su financijski izvještaji društva TV2 bili predani na odobrenje ministru kulture nije dovoljna da se dokaže da troškovi društva TV2 odgovaraju troškovima tipičnog poduzetnika koji je dobro vođen“.

136 Tako se čini da Komisija ne razlikuje, s jedne strane, reviziju koju je provelo neovisno upravno tijelo kao što je Revizorski sud, u ovom slučaju Rigsrevisionen, i, s druge strane, nadzor koji je proveo resorni ministar.

137 Kad je na raspravi tužitelju i Kraljevini Danskoj postavljeno pitanje o odnosu između nadzora koji je proveo danski ministar kulture i revizije koju je proveo Rigsrevisionen, pojasnili su, a da im Komisija nije proturječila, da su izvještaji o reviziji financijskih izvještaja društva TV2 u skladu s primjenjivim danskim zakonodavstvom predani na odobrenje danskom ministru kulture koji je na temelju toga danskom parlamentu po potrebi mogao predložiti donošenje mjera.

138 Osim toga, stranke su na raspravi podnijele svoja očitovanja o dokumentima koje su tužitelj i Kraljevina Danska podnijeli u odgovoru na mjeru upravljanja postupkom, odnosno o tekstu Lov om revision af statens regnskaber (Zakon o reviziji državnih financijskih izvještaja), osobito njegovu članku 3., kao i drugim propisima kojima je tijekom predmetnog razdoblja bila uređena nadležnost Rigsrevisionena.

139 Iz dokumenata koje je podnijela Kraljevina Danska proizlazi da je, u razdoblju od 1995. do 2002., članak 3. Lov om revision af statens regnskaber glasio kako slijedi:

„Tijekom revizije provjerava se točnost financijskih izvještaja i jesu li odluke koje proizlaze iz financijskog izvještavanja u skladu s danim ovlaštenjima, zakonima i drugim pravilima, kao i sa sklopljenim sporazumima i uobičajenom praksom. Osim toga, ocjenjuje se uzima li se u obzir i u kojoj mjeri interes za dobro financijsko upravljanje u poslovanju poduzetnika i upravljanju sredstvima poduzetnika koji su obuhvaćeni financijskim izvještajima.“.

140 Osim toga, Kraljevina Danska podnijela je pripremne akte koji se odnose na Lov om revision af statens regnskaber te je pritom tvrdila da takvi tekstovi u danskoj pravnoj tradiciji imaju posebnu važnost. Relevantne odredbe navedenih pripremnih akata glase:

„U skladu s člankom 3. Zakona o reviziji državnih financijskih izvještaja, revizijom koju provodi Rigsrevisionen također se, osim financijske revizije kojim se provjerava točnost financijskih izvještaja te poštovanje ovlaštenja i pravila, ‚[...] ocjenjuje [...] uzima li se u obzir i u kojoj mjeri interes za dobro financijsko upravljanje u poslovanju poduzetnika i upravljanju sredstvima poduzetnika koji su

obuhvaćeni financijskim izvještajima.', odnosno, revizijom se osobito nadzire produktivnost i učinkovitost. Budući da se ti načini organizacije odvijaju samo djelomično u tržišnim uvjetima, nadzor upravljanja uvelike se opravdava zamjenom i ispravljanjem tržišnih mehanizama."

141 Kraljevina Danska na temelju toga zaključuje da se, tijekom cijelog predmetnog razdoblja, produktivnost i učinkovitost društva TV2 neprestano nadzirale. Taj je nadzor bio dopunjen izvanrednom revizijom koja se provodi na temelju članka 17. stavka 2. Lov om revision af statens regnskaber, čiji su zaključci izneseni u izvještaju Rigsrevisionena iz 2000.

142 Društvo Viasat na to odgovara da se godišnje revizije upravljanja ne odnose na produktivnost i učinkovitost društva TV2, nego isključivo na postojanje instrumenata upravljanja u obliku sustava upravljanja. Jedina revizija koja je tijekom predmetnog razdoblja provedena u društvu TV2, a koja se odnosi na produktivnost društva TV2, bila je revizija iz koje je proizašao izvještaj Rigsrevisionena iz 2000.

143 Točno je da iz odredbi na koje se poziva Kraljevina Danska proizlazi da opseg revizije koju provodi Rigsrevisionen premašuje jednostavnu upravnu reviziju financijskih izvještaja te se odnosi na učinkovitost upravljanja društva TV2. Međutim, nije sporno da je izvještaj Rigsrevisionena iz 2000. jedini dokument u kojem se navodi praktičan rezultat revizije koju provodi ta institucija i koji je tijekom upravnog postupka podnesen Komisiji.

144 Međutim, što se tiče tog izvještaja, valja utvrditi da je tužitelj samo utvrdio da kritika Komisije u pogledu tog izvještaja nije valjana u dijelu u kojem Komisija prigovara da je bio donesen nakon dvaju četverogodišnjih sporazuma o medijima i da ne sadrži usporedbe s „tipičnim televizijskim postajama".

145 Takva argumentacija nije dovoljna da bi se dovelo u pitanje utvrđenje Komisije iz uvodne izjave 135. pobijane odluke, prema kojemu se na temelju izvještaja Rigsrevisionena iz 2000. ne može zaključiti da troškovi društva TV2 odgovaraju troškovima koje bi tipični poduzetnik koji je dobro vođen imao zbog izvršavanja svojih obveza javne usluge. Naime, to se utvrđenje temelji na nekoliko kritika Komisije u pogledu izvještaja Rigsrevisionena iz 2000. (vidjeti t. 127. ove presude) koje tužitelj izričito ne osporava. Tužitelj osobito ne osporava činjenicu da je cilj tog izvještaja bio ispitati kretanje produktivnosti društava DR i TV2 u razdoblju od deset godina, od 1991. do 2000., a ne utvrditi razinu produktivnosti tih dvaju subjekata, kao ni činjenicu da se u tom izvještaju ne analiziraju uzroci povećanja ili smanjenja te produktivnosti. Međutim, podaci o kretanju produktivnosti društva TV2 ne omogućuju donošenje zaključaka u pogledu toga je li razina naknade koja mu je dodijeljena odgovarala troškovima koje bi tipični poduzetnik, dobro vođen i odgovarajuće opremljen, imao pri izvršavanju obveza javne usluge koje su mu povjerene.

146 Tužitelj ne osporava ni činjenicu da se izvještaj Rigsrevisiona iz 2000. ne temelji na detaljnoj analizi financijskih izvještaja inozemnih postaja te ne dovodi u pitanje zaključak Komisije koja tvrdi da usporedba produktivnosti društva TV2 s društvom DR i inozemnim javnim postajama, odnosno postajama koje nisu djelovale u normalnim tržišnim uvjetima, nije uvjerljiva iz perspektive četvrte pretpostavke iz presude Altmark.

147 Naposljetku valja istaknuti, poput društva Viasat, da je predmetni izvještaj bio objavljen u studenome 2000., odnosno nakon sklapanja posljednjeg četverogodišnjeg sporazuma o medijima (vidjeti t. 94. ove presude). Stoga, čak i da je u tom izvještaju utvrđena povećana produktivnost društva TV2, ta činjenica nije mogla utjecati na razinu naknade dodijeljene društvu TV2 tijekom predmetnog razdoblja.

148 S obzirom na prethodno navedeno, valja smatrati da argumenti tužitelja nisu dovoljni da bi se dokazalo da je Komisija počinila pogrešku koja se tiče prava time što je ispitala načine izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 s obzirom na četvrtu pretpostavku iz presude Altmark.

149 Kao što je već istaknuto, iz presude Altmark, točka 7. *supra* (EU:C:2003:415), kao i iz sudske prakse koja je uslijedila, navedene u točki 54. *supra*, proizlazi da su pretpostavke koje su njome postavljeni radi utvrđivanja da naknada za obveze javne usluge korisniku te naknade ne daje prednost kumulativne. Budući da nije dokazano da je Komisija počinila pogrešku koja se tiče prava time što je utvrdila da načini izračuna naknade dodijeljene društvu TV2 za izvršavanje obveza javne usluge za koje je bilo zaduženo ne ispunjavaju četvrtu pretpostavku iz presude Altmark, valja utvrditi da su predmetne mjere društvu TV2 dale prednost u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

150 Prema tome, valja odbiti četvrti dio prvog tužbenog razloga.

151 Iz toga slijedi da prvi tužbeni razlog treba odbiti, unatoč pogrešci koju je Komisija počinila u pogledu ocjene druge pretpostavke iz presude Altmark.

Treći tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 107. stavka 1. UFEU-a jer je Komisija utvrdila da prihodi od pristojbi koje je društvo TV2 isplatilo svojim regionalnim postajama predstavljaju državne potpore dodijeljene društvu TV2

152 Tužitelj svojim trećim tužbenim razlogom, istaknutim u prilog drugom podrednom zahtjevu, tvrdi da je Komisija u izračun naknade pogrešno uključila prihode od pristojbi koje je društvo TV2 između 1997. i 2002., nakon što su preneseni iz Fonda TV2 na društvo TV2, zatim isplatilo svojim regionalnim postajama. Naime, krajem 1996., nakon likvidacije Fonda TV2 koji je bio zadužen za raspodjelu prihoda od pristojbi dobivenih od društva DR regionalnim postajama, zakonodavac je tu zadaću dodijelio društvu TV2. Tužitelj tvrdi da su osam regionalnih postaja društva TV2 bile pravno različite osobe, odgovorne za vlastite programe, s vlastitim produkcijama, prihodima, rashodima, upravnim odborima, financijskim izvještajima i osobljem. Uloga društva TV2 ograničila se u tom okviru na ulogu „agencije za plaćanje“ ili „kanala za plaćanje“ te tom društvu nije dana nikakva prednost prihodima prenesenima na te postaje. U tim se okolnostima društvo TV2 nije moglo kvalificirati kao korisnika tih prihoda, niti se moglo smatrati da duguje kamate na navedene prihode za razdoblje trajanja nezakonitosti u smislu presude CELF, točka 38. *supra* (EU:C:2008:79).

153 U odgovoru na te argumente Komisija tvrdi da tužbeni razlog tužitelja proizlazi iz pogrešnog tumačenja uvodne izjave 194. pobijane odluke. Iz navedene uvodne izjave proizašlo je samo da su se predmetni iznosi poravnali u okviru izračuna prekomjerne naknade. Naime, ti su se iznosi istodobno uključili u prihode i rashode, na način da ne bi imali nikakav utjecaj na konačni izračun naveden u tablici 1. koja se u pobijanoj odluci nalazi nakon uvodne izjave 195. Komisija također tvrdi da, prema njezinu mišljenju, društvo TV2 nije bilo korisnik potpore prenesene na regionalne postaje te zbog svoje uloge posrednika nije steklo nikakvu prednost. Tužitelj dakle nije dugovao kamate na te iznose za razdoblje trajanja nezakonitosti u smislu presude CELF, točka 38. *supra* (EU:C:2008:79), te stoga u tom pogledu nije imao pravni interes za pokretanje postupka za poništenje.

154 Nakon objašnjenja Komisije, tužitelj u replici priznaje da njegov treći tužbeni razlog proizlazi iz pogrešnog tumačenja predmetne uvodne izjave te utvrđuje da se taj tužbeni razlog može odbiti kao bespredmetan. Tužitelj je na raspravi izjavio da se njegovi navodi iz replike ne trebaju tumačiti na način da on odustaje od tog tužbenog razloga. Zatražio je od Općeg suda da navede razlog iz kojeg je njegovo razumijevanje pobijane odluke u tom pogledu bilo pogrešno i da, prema tome, odbije njegov tužbeni razlog jer se temelji na pogrešnoj pretpostavci.

155 Društvo Viasat ograđuje se pak od očitovanja Komisije te tvrdi da predmetni prihodi predstavljaju državnu potporu čiji je korisnik bilo društvo TV2 te u tom pogledu upućuje na svoja očitovanja iz replike koju je podnijelo u predmetu T-125/12.

156 U tom pogledu valja podsjetiti da se, prema sudskoj praksi, odredbe članka 40. stavka 4. Statuta Suda i članka 116. stavka 3. Poslovnika od 2. svibnja 1991., kojima se uređuje intervencija, ne protive tome da intervenijent navede argumente različite od argumenata stranke koju podupire, pod uvjetom da ne mijenjaju okvir spora i da intervencija ima uvijek za cilj podupiranje zahtjeva te stranke (presuda od 3. travnja 2003., Royal Philips Electronics/Komisija, T-119/02, Zb., EU:T:2003:101, t. 203. i 212.). U ovom slučaju valja utvrditi da društvo Viasat, poput Komisije, zahtijeva da se treći tužbeni razlog odbije. Točno je da ističe argumente koji su različiti od onih koje je istaknula Komisija, ali to prema prethodno navedenoj sudskoj praksi nije zabranjeno. Ipak se, u okviru ovog predmeta, ne trebaju uzeti u obzir očitovanja društva Viasat istaknuta u okviru predmeta T-125/12 na koja se poziva, s obzirom na to da su navedena u dokumentu koji se odnosi na zaseban predmet i koji nije bio uložen u spis ovog predmeta.

157 Što se tiče zahtjeva tužitelja da se njegov treći tužbeni razlog odbije jer se temelji na pogrešnoj pretpostavci, valja utvrditi da je tužitelj, kao što je istaknuto u točki 154. ove presude, na pitanje odustaje li od trećeg tužbenog razloga odgovorio negativno. U tim se okolnostima njegova izjava da Opći sud treba odbiti taj tužbeni razlog uz obrazloženje da je njegovo shvaćanje uvodne izjave 194. pobijane odluke pogrešno može tumačiti samo na način da tužitelj smatra da se njegov treći tužbeni razlog treba odbiti samo ako Opći sud potvrdi tumačenje navedene uvodne izjave koje zastupa Komisija. Suprotno tomu, izjava tužitelja također znači da bi Opći sud, ako utvrdi da predmetna uvodna izjava ima drukčiji smisao od onog koji mu pridaje Komisija, trebao analizirati meritum tog trećeg tužbenog razloga. Stoga, kao prvo, valja provjeriti je li tumačenje uvodne izjave 194. pobijane odluke koje predlaže Komisija pravilno.

158 Uvodna izjava 194. pobijane odluke nalazi se u dijelu te odluke koji se odnosi na ocjenu spojivosti potpore dodijeljene društvu TV2 s UFEU-om, s obzirom na članak 106. stavak 2. UFEU-a. Ona glasi:

„Utvrđuje se da je Komisija u svoj izračun za razdoblje od 1997. do 2002. uključila prihode od pristojbi koje je društvo TV2 prenijelo na regionalne postaje. Komisija smatra da se ti iznosi trebaju uključiti u izračun prihoda i rashoda jer su bili isplaćeni društvu TV2 koje ih je prenijelo na regije, odnosno da zapravo nemaju nikakvu posljedicu na izračun Komisije u nastavku.“

159 Iz te uvodne izjave tako proizlazi da su sredstva prenesena na regionalne postaje društva TV2 dio prihoda od pristojbi isplaćenih društvu TV2. Međutim, kao što proizlazi iz uvodnih izjava 74., 101. i 153. pobijane odluke, Komisija je ta sredstva kvalificirala kao državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Državna potpora po definiciji (vidjeti t. 46. ove presude) podrazumijeva da je korisniku dodijeljena prednost. U slučaju kad je iznos isplaćen stranci koja je dužna taj iznos u cijelosti prenijeti na treću osobu, u načelu se ne može raditi o prednosti dodijeljenoj stranci koja djeluje isključivo kao „agencija za plaćanje“ ili „kanal za plaćanje“. U takvom slučaju predmetni iznos samo prolazi kroz imovinu te potonje stranke. Suprotan se zaključak može prihvatiti samo ako se dokaže da taj jedan prijenos predmetnoj stranci donosi korist u obliku, na primjer, kamata za razdoblje kad je posjedovala taj iznos.

160 Ako, kao što to tvrdi tužitelj, a čini se da Komisija potvrđuje, sredstva isplaćena regionalnim postajama društva TV2 nisu predstavljala državnu potporu isplaćenu društvu TV2, bilo bi logično očekivati da će se Komisija izričito pozvati na navedena sredstva u dijelu pobijane odluke koji se odnosi na kvalifikaciju predmetnih mjera kao državne potpore kako bi pojasnila da ta sredstva nisu obuhvaćena tom kvalifikacijom. Međutim, nikakva se referenca u tom pogledu ne nalazi u relevantnom dijelu pobijane odluke.

161 Sasvim suprotno tomu, iz uvodnih izjava 101. i 153., koje se nalaze u dijelu pobijane odluke koji se odnosi na kvalifikaciju predmetnih mjera kao državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, nedvosmisleno proizlazi da su, prema mišljenju Komisije, svi prihodi od pristojbi predstavljali državnu potporu dodijeljenu društvu TV2. Naime, Komisija je u uvodnoj izjavi 101. pobijane odluke utvrdila da

prihodi od pristojbi dodjeljuju gospodarsku i financijsku prednost društvu TV2 te je, u uvodnoj izjavi 153. pobijane odluke, zaključila da sve predmetne mjere, uključujući prihode od pristojbi, predstavljaju državne potpore u korist društva TV2.

162 Usto valja podsjetiti da se uvodna izjava 194. pobijane odluke nalazi u dijelu te odluke koji se odnosi na ocjenu spojivosti državne potpore dodijeljene društvu TV2 s unutarnjim tržištem, što očito podrazumijeva postojanje potpore. Stoga se čini malo vjerojatnim da se uvodna izjava iz tog dijela pobijane odluke može tumačiti na način da iz kvalifikacije kao državne potpore isključuje dio iznosa koje je primilo društvo TV2. Ako ti iznosi nisu bili potpore, nije postojao nijedan razlog da se na njih upućuje u ocjeni spojivosti predmetne potpore.

163 U tim se okolnostima nameće drukčije tumačenje uvodne izjave 194. pobijane odluke od onog koje su istodobno zastupali tužitelj i Komisija. U tom pogledu valja uzeti u obzir činjenicu da je u dijelu pobijane odluke iz koje proizlazi uvodna izjava 194. trebalo utvrditi predstavlja li, i u kojoj mjeri, potpora dodijeljena društvu TV2 prekomjernu naknadu. Stoga se uvodna izjava 194. treba tumačiti kao da je Komisija smatrala da sredstva koja je društvo TV2 prenijelo na regionalne postaje ne predstavljaju prekomjernu naknadu. Stoga je te iznose istodobno uključila u prihode društva TV2 (koji predstavljaju državnu potporu) i u opravdane rashode društva TV2. Međutim, činjenica da se iznos uključi u stavku prihoda da bi se zatim taj isti iznos odbio od stavke rashoda nema, kao što je pravilno istaknuto u uvodnoj izjavi 194. pobijane odluke, „nikakvu posljedicu na izračun“ prekomjerne naknade.

164 Stoga valja zaključiti da se, suprotno tvrdnjama Komisije pred Općim sudom, uvodna izjava 194. pobijane odluke ne može tumačiti kao da sredstva koja je društvo TV2 prenijelo na regionalne postaje nisu predstavljala potporu u korist tog društva.

165 U tim okolnostima, kao drugo, valja analizirati osnovanost argumenata koje je tužitelj istaknuo u okviru ovog tužbenog razloga kako bi se osporio zaključak da su navedena sredstva predstavljala potporu.

166 U tom je pogledu potrebno istaknuti da iz uvodnih izjava navedenih u točkama 161. i 162. ove presude logično proizlazi da se sredstva koja je društvo TV2 prenijelo na regionalne postaje ne bi kvalificirala kao državna potpore samo ako bi se radilo o iznosima prenesenima na društvo TV2 s jedinim ciljem da ih to društvo zatim u cijelosti prenese na regionalne postaje. U takvom bi slučaju društvo TV2 imalo samo obvezu na regionalne postaje prenijeti iznose koji su mu u tu svrhu isplaćeni, što logično znači da, ako na društvo TV2 ne bi bio prenesen nijedan iznos, to društvo regionalnim postajama ne bi bilo dužno isplatiti ništa. Samo ako se ispune ti uvjeti, može se potvrditi, kao što to čini društvo TV2, da je njegova uloga ograničena na ulogu „agencije za plaćanje“ ili „kanala za plaćanje“.

167 Suprotno tomu, pretpostavka navedena u točki 166. ove presude može se prihvatiti samo ako se pokaže da je samo društvo TV2 preuzelo obveze plaćanja u pogledu regionalnih postaja, koje treba poštovati u svakom slučaju, odnosno čak i u slučaju da ne primi nijedan iznos od te pristojbe. U takvom slučaju, točno je da bi iznosi koje je društvo TV2 stvarno isplatilo regionalnim postajama predstavljali njegove stvarne troškove i da se, ako bi mu bila isplaćena potpora jednaka navedenim iznosima koja bi mu omogućila da pokrije te troškove, ne bi moglo raditi o prekomjernoj naknadi.

168 Međutim, ništa u argumentima tužitelja ne omogućuje zaključak da se u ovom slučaju treba prihvatiti pretpostavka navedena u točki 166. ove presude. Naprotiv, činjenice, kao što proizlaze iz pobijane odluke i spisa, a tužitelj ih ne osporava, omogućuju zaključak da činjeničnom stanju više odgovara pretpostavka navedena u točki 167. ove presude.

169 Naime, iz članka 1. Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed u verziji od 24. lipnja 1994., koji je tužitelj priložio tužbi, proizlazi da je pravo na emitiranje audiovizualnih programa koji su utvrđeni navedenim zakonom bilo odobreno, s jedne strane, društvu DR i, s druge strane, „društvu TV2, kao što je

navedeno u poglavlju 4.“ tog zakona. U tom se poglavlju 4. nalazio članak 18. kojim se propisivalo da je „društvo TV2 neovisna ustanova čiji je cilj s pomoću djelatnosti neovisnih programa producirati i emitirati nacionalne i regionalne televizijske programe“ te da „regionalne postaje društva TV2 iz članka 21. u okviru svojih programa trebaju, među ostalim, osigurati da se emisije imaju naglasak na regiji“. Navedenim člankom 21. stavkom 1. bilo je propisano da se „[m]ože osnovati određeni broj regionalnih postaja“ i da „[s]vaka postaja pokriva područje jednog ili više okruga“. Sljedećim stavcima članka 21. opisivali su se uvjeti osnivanja regionalnih postaja te je pojašnjeno da osnivanje regionalne postaje treba odobriti ministar.

170 Verzija predmetnih odredbi navedena u točki 169. ove presude ostala je na snazi do izmjene uvedene Zakonom od 22. ožujka 2001. Nakon tih izmjena, članak 1. Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed glasio je kako slijedi: „Pravo na emitiranje audiovizualnih programa poput onih navedenih u članku 2. imaju sljedeći subjekti: 1. društvo DR, kao što je navedeno u poglavlju 3.; 2. društvo TV2, kao što je navedeno u poglavlju 3. [...].“ U tom poglavlju 3. nalazio se članak 21. u kojem se navodilo da se „društvo TV2 sastoji od, osim nacionalne ustanove, osam regionalnih postaja kojima je pridruženo vijeće regionalne zajednice koje je objedinjavalo članove iz područja kulturnog, društvenog i regionalnog života u svim njegovim oblicima“.

171 Iz tih tekstova proizlazi da se društvo TV2, da bi izvršavalo dio zadaće koju joj je povjerio zakonodavac, odnosno emitiralo regionalne programe, trebalo služiti uslugama regionalnih postaja, što znači da je u zamjenu za te usluge trebalo preuzeti obvezu isplate odgovarajuće naknade koja bi tim postajama omogućila pružanje predmetnih usluga. Drugim riječima, društvo TV2 trebalo je samo preuzeti obveze u pogledu regionalnih postaja te njegova uloga nije bila ograničena na ulogu običnog „kanala prijenosa“ plaćanja dobivenih od pristojbi i namijenjenih regionalnim postajama. Čak i ako se pokaže istinitom, činjenica da su regionalne postaje raspolagale vlastitom pravnom osobnošću, različitom od osobnosti društva TV2, u tom pogledu nema nikakav utjecaj.

172 S jedne strane, prethodne uvodne izjave potvrđuje posljednja izmjena Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed do koje je došlo tijekom predmetnog razdoblja, s obzirom nas argumente tužitelja. Naime, tužitelj tvrdi da je njegova zadaća preraspodjele prihoda od pristojbi završila 2003., prilikom pretvorbe društva TV2 u dioničko društvo. Međutim, upravo je tada stupila na snagu izmjena Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed, nakon koje je članak 1. tog zakona glasio kako slijedi: „Pravo na emitiranje audiovizualnih programa poput onih navedenih u članku 2. imaju sljedeći subjekti: 1. društvo DR, kao što je navedeno u poglavlju 4.; 2. društvo TV2, kao što je navedeno u poglavlju 6.; 3. regionalne postaje društva TV2, kao što je navedeno u poglavlju 6. [...]“. Ta izmjena potvrđuje da su se regionalne postaje od društva TV2 odvojile početkom 2003. i da stoga više nije bilo potrebno da društvo TV2 preuzme obveze u pogledu tih postaja.

173 S druge strane, kad mu je u tom pogledu bilo postavljeno pitanje na raspravi, tužitelj je potvrdio da je obveza koju je imao do kraja 2002. bila obveza financiranja djelatnosti regionalnih postaja, čak i u hipotetskoj situaciji da društvo TV2 nije primilo prihode od pristojbi. Budući da su 2003. regionalne postaje postale neovisne o društvu TV2, nestala je obveza njihova financiranja iz prihoda od pristojbi.

174 S obzirom na sva prethodna razmatranja, valja odbiti treći tužbeni razlog.

Četvrti tužbeni razlog koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava jer je Komisija smatrala da prihodi od oglašavanja koji su posredstvom Fonda TV2 isplaćeni društvu TV2 predstavljaju državne potpore

175 Svojim četvrtim tužbenim razlogom, istaknutim u prilog trećem podrednom zahtjevu, tužitelj prigovara Komisiji da je počinila pogrešku koja se tiče prava jer je iznose prihoda od oglašavanja iz 1995. i 1996., koji su na nju preneseni posredstvom Fonda TV2, smatrala državnim potporama. Tužitelj tvrdi da se radilo o prihodima od njegove vlastite djelatnosti, koji se nisu mogli smatrati državnim potporama.

176 Kako bi se dobro razumjelo posebno pitanje koje je predmet ovog tužbenog razloga, najprije valja istaknuti da, kao što proizlazi iz presude TV2 I, točka 11. *supra* (EU:T:2008:457, t. 160.), oglasni prostor društva TV2 tijekom 1995. i 1996. (za razliku od kasnijeg razdoblja) nije prodavalo društvo TV2, nego treće društvo (TV2 Reklame A/S) te se dobit od te prodaje posredstvom Fonda TV2 prenijela na društvo TV2.

177 Opći sud u svojoj je presudi TV2 I, točka 11. *supra* (EU:T:2008:457, t. 162. i 167.) utvrdio da je Komisija u Odluci TV2 I u praksi pomiješala prihode od oglašavanja iz 1995. i 1996. s pristojbama te je povrijedila svoju obvezu obrazlaganja u pogledu *de facto* uzimanja u obzir prihoda od oglašavanja iz 1995. i 1996. kao državnih sredstava. Stoga je Opći sud zaključio da valja prihvatiti tužbu u tom predmetu u dijelu u kojem se odnosi na prihode od oglašavanja iz 1995. i 1996. te poništiti odluku TV2 I u dijelu u kojem su njome ti prihodi uvršteni među državna sredstva.

178 Komisija je nakon tog poništenja u pobijanoj odluci bila potaknuta da preispita imaju li prihodi od oglašavanja društva TV2 iz 1995. i 1996. narav državnih potpora, što je učinila u uvodnim izjavama 75. do 90. te odluke.

179 Komisija je u uvodnoj izjavi 77. pobijane odluke istaknula da treba ispitati mogu li se prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996. kvalificirati kao državna sredstva s obzirom na presudu od 13. ožujka 2001., PreussenElektra (C-379/98, Zb., EU:C:2001:160). Smatrala je da u tu svrhu treba provjeriti jesu li ti prihodi od oglašavanja bili pod državnim nadzorom.

180 Komisija je zaključila da je to bio slučaj, pri čemu se oslonila na postupak koji je u danskom zakonodavstvu predviđen za upravljanje tim prihodima. Tako je utvrdila da je za prodaju oglasnog prostora društva TV2 osnovano samostalno društvo TV2 Reklame, neovisno od društva TV2. Između tog društva i korisnika oglašavanja postojao je ugovorni odnos (uvodna izjava 80. pobijane odluke).

181 U uvodnoj izjavi 81. pobijane odluke Komisija je istaknula sljedeće:

„Nije postojala nikakva obveza da se prihodi društva TV2 Reklame prenesu u Fond TV2. O prijenosu sredstava odlučivala je danska država. Ministar kulture donio je odluku o tome koji dio dobiti društva TV2 Reklame treba isplatiti Fondu TV2. Ta se odluka donosila za jednu ili više godina uz suglasnost parlamenta (financijski odbor). Ministar kulture mogao je odlučiti da se neisplaćen dio dobiti treba upotrijebiti za povrat državnog jamstva koje je prethodno bilo namijenjeno društvu TV2 Reklame ili u neku drugu kulturnu svrhu.”

182 U bilješci br. 37, na koju upućuje uvodna izjava 81. pobijane odluke, navodi se članak 29. Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed, u izmijenjenoj verziji od 24. lipnja 1994., kojim se podupire tvrdnja da je danski ministar kulture odlučio koji će se dio prihoda od oglašavanja isplatiti Fondu TV2. Tom se odredbom, među ostalim, predviđa da se „Fond TV2 također financira iz dobiti ostvarene oglašavanjem na postaji TV2“ i da „ministar kulture, uz suglasnost financijskog odbora parlamenta, za jednu ili više godina utvrđuje koji se dio dobiti društva TV2 Reklame A/S treba isplatiti Fondu TV2“.

183 Komisija je ipak u uvodnoj izjavi 82. pobijane odluke utvrdila da se „[u] praksi, 1995. i 1996. sva dobit društva TV2 Reklame, [ostvarena od prihoda od oglašavanja društva TV2], prenijela u Fond TV2“.

184 Komisija je zatim utvrdila da ne postoji nikakva obveza da se novac svake godine iz Fonda TV2 prenosi na društvo TV2. O tom je prijenosu odlučila danska država te, u praksi, društvo TV2 1995. i 1996. nije primilo sve prihode od oglašavanja Fonda TV2 (uvodne izjave 84. i 85. pobijane odluke). Osim toga, Fond TV2 nije imao odvojene financijske izvještaje za prihode od oglašavanja i prihode od pristojbi te je zadržao prihode koji nisu bili preneseni na društvo TV2. Ti su se prihodi prenijeli na društvo TV2 nakon likvidacije Fonda TV2 (uvodna izjava 86. pobijane odluke).

185 Komisija je u uvodnoj izjavi 87. pobijane odluke odbila argument danskih tijela koja su, oslonivši se na dopis danskog ministra pravosuđa od 22. studenoga 2003., tvrdila da društvo TV2 ima prava na prihode od oglašavanja. U tom je dopisu bilo pojašnjeno da se sredstva Fonda TV2 mogu upotrijebiti samo za djelatnosti društva TV2. Komisija se u tom pogledu pozvala na činjenicu da se danskim zakonom ne predviđa nikakva obveza prijenosa svih prihoda od oglašavanja na društvo TV2 i da je danski ministar kulture odlučio o iznosu koji treba isplatiti društvu TV2.

186 Komisija je također podsjetila da društvo TV2 nije imalo ugovorni odnos s oglašivačima ni ikakav utjecaj na djelatnost oglašavanja (uvodna izjava 88. pobijane odluke). Stoga je smatrala, s obzirom na sve te elemente, da je danski ministar kulture imao nadzor nad sredstvima društva TV2 Reklame i Fonda TV2 te da su, slijedom toga, prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996., koji su se posredstvom društva TV2 Reklame i Fonda TV2 prenijeli na društvo TV2, predstavljali državna sredstva (uvodne izjave 89. i 90. pobijane odluke).

187 Tužitelj osporava zaključak da su prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996. predstavljali državne potpore. Objašnjava da je cilj posebnog institucionalnog okvira, uspostavljenog radi upravljanja promidžbenom djelatnosti društva TV2, bio izbjeći neopravdano uzimanje u obzir interesa oglašivača, koji su mogli utjecati na uredničku neovisnost društva TV2. Zato su odnosi s oglašivačima bili povjereni zasebnom društvu, odnosno društvu TV2 Reklame. Ipak, jasno je i da se društvo TV2 Reklame bavilo isključivo prodajom termina za oglašavanje društva TV2 oglašivačima. Prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996. potjecali su od onog što je ostvarilo društvo TV2 te se stoga ne mogu smatrati državnim potporama.

188 Komisija, koju podupire društvo Viasat, osporava te argumente. Prema njezinu mišljenju, za ocjenu prihoda od oglašavanja kao državnih potpora odlučujuće je to je li država nadzirala prihode od oglašavanja. Međutim, Komisija ističe da je upravo danska država odlučila o prijenosu prihoda od oglašavanja u Fond TV2. Osim toga, društvo TV2 nije imalo nikakvo pravo vlasništva nad sredstvima iz tog fonda i njima nije moglo slobodno raspolagati. Budući da je danska vlada mogla odlučivati o prijenosu navedenih sredstava na društvo TV2, ona su se u stvarnosti našla pod nadzorom države. U prilog toj tvrdnji Komisije, društvo Viasat poziva se na presude od 12. prosinca 1996., Air France/Komisija (T-358/94, Zb., EU:T:1996:194), i od 16. svibnja 2000. Francuska/Ladbroke Racing i Komisija (C-83/98 P, Zb., EU:C:2000:248), te tvrdi da državna sredstva mogu potjecati iz privatnih izvora ako su pod državnim nadzorom.

189 Kao što je istaknuto u točki 46. ove presude, kvalifikacija kao državnih potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a pretpostavlja ispunjenje četiri pretpostavke, a osobito one koja se odnosi na državnu intervenciju ili intervenciju putem državnih sredstava. Naime, kao što je Sud presudio u svojoj presudi PreussenElektra, točka 179. *supra* (EU:C:2001:160, t. 58.), navedenoj u uvodnoj izjavi 77. pobijane odluke, samo se prednosti dodijeljene izravno ili neizravno putem državnih sredstava smatraju potporama u gore navedenom smislu. Naime, razlika utvrđena u članku 107. stavku 1. UFEU-a između „potpor[e] koju dodijeli država članica“ i potpore koja se dodjeljuje „putem državnih sredstava“ ne znači da sve prednosti koje dodijeli država predstavljaju potpore, neovisno o tome financiraju li se putem državnih sredstava ili ne, nego je njezina svrha tim pojmom obuhvatiti prednosti koje izravno dodjeljuje država kao i prednosti koje država dodjeljuje posredstvom javnog ili privatnog tijela koje je ta država imenovala ili osnovala.

190 Iz te sudske prakse proizlazi da prednosti koje nisu dodijeljene putem državnih sredstava ni u kojem slučaju ne mogu predstavljati državnu potporu (vidjeti u tom smislu presude PreussenElektra, t. 179. *supra*, EU:C:2001:160, t. 59. do 61., i od 15. srpnja 2004., Pearle i dr., C-345/02, Zb., EU:C:2004:448, t. 35. i 36.).

191 Sud je odredio pojam prednosti dodijeljene „putem državnih sredstava“ u sudskoj praksi na koju ukratko valja podsjetiti u nastavku.

192 Tako je pred Sudom, u predmetu u kojem je donesena presuda PreussenElektra, točka 179. *supra* (EU:C:2001:160), pokrenut postupak o mjeri kojom se predviđa obveza privatnih opskrbljivača električnom energijom da električnu energiju iz obnovljivih izvora energije kupuju po utvrđenim minimalnim cijenama. Sud je, time što je utvrdio da ta obveza ne dovodi do izravnog ili neizravnog prijenosa državnih sredstava na poduzetnike koji proizvode tu vrstu električne energije, istaknuo da „činjenica da je obveza kupnje bila propisana zakonom i da je određenim poduzetnicima dodijelila nespornu prednost nije takva da bi joj dodijelila narav državne potpore“ (presuda PreussenElektra, t. 179. *supra*, EU:C:2001:160, t. 61.).

193 Također se, u predmetu u kojem je donesena presuda Pearle i dr., točka 190. *supra* (EU:C:2004:448), radilo o promidžbenoj kampanji koju je organiziralo javno tijelo, a financirala se sredstvima prikupljenima od članova koji su imali koristi od te kampanje, putem doprinosa obvezno namijenjenih za organizaciju te promidžbene kampanje. Sud je istaknuo da se ne čini da se promidžbena kampanja financirala sredstvima koja su stavljena na raspolaganje nacionalnim tijelima. Budući da su troškovi javnog tijela za navedenu kampanju bili u cijelosti nadoknađeni davanjima poduzetnika koji su od nje imali koristi, cilj intervencije predmetnog javnog tijela nije bio stvoriti prednost koja bi predstavljala dodatan trošak za državu ili to tijelo (presuda Pearle i dr., t. 190. *supra*, EU:C:2004:448, t. 36.).

194 Osim toga, Sud je u svojoj presudi od 5. ožujka 2009., UTECA (C-222/07, Zb., EU:C:2009:124, t. 47.), presudio da mjera države članice kojom se televizijske operatore obvezuje da 5% svojih prihoda od poslovanja namijene predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova, kao i, konkretnije, 60% od tih 5% djelima čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice, ne predstavlja državnu potporu u korist filmske industrije te iste države članice. Sud je u tom pogledu istaknuo da se ne čini da prednost koja se takvom mjerom daje filmskoj industriji te iste države članice predstavlja prednost koju je država dodijelila izravno ili posredstvom javnog ili privatnog tijela koje je ta država imenovala ili osnovala, s obzirom na to da predmetna prednost proizlazi iz općih propisa kojima se televizijskim operatorima, bilo javnim ili privatnim, nalaže da dio svojih prihoda od poslovanja namijene predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova (gore navedena presuda UTECA, EU:C:2009:124, t. 44. i 45.).

195 S obzirom na sudsku praksu navedenu u točkama 192. do 194. ove presude, može se zaključiti da prednost koja se dodijeli putem državnih sredstava ima negativan učinak na državna sredstva.

196 Najjednostavniji oblik koji taj negativni učinak može poprimiti jest prijenos državnih sredstava na subjekt kojem je dodijeljena prednost. Međutim, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da nije potrebno u svakom slučaju utvrditi da postoji prijenos državnih sredstava kako bi se prednost dodijeljena jednom ili više poduzetnika mogla smatrati državnom potporom (presude od 16. svibnja 2002., Francuska/Komisija, C-482/99, Zb., EU:C:2002:294, t. 36., i od 30. svibnja 2013., Doux Élevage i Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, Zb., EU:C:2013:348, t. 34.).

197 Međutim, to potonje razmatranje ne znači da mjera može imati narav državne potpore čak i ako se ne radi o prednosti dodijeljenoj putem državnih sredstava. Takvo bi tumačenje sudske prakse navedene u točki 196. ove presude, uostalom, bilo proturječno sa sudskom praksom navedenom u točkama 189. i 190. ove presude.

198 Sudsku praksu navedenu u točki 196. ove presude treba tumačiti na način da je moguće osmisliti prednost koja ima negativne učinke na državna sredstva, a ne podrazumijeva prijenos državnih sredstava. To je osobito slučaj mjere kojom javne vlasti određenim poduzetnicima priznaju oslobođenje od plaćanja poreza i koja, iako ne uključuje prijenos državnih sredstava, stavlja korisnike u povoljniju financijsku situaciju od ostalih poreznih obveznika (vidjeti u tom smislu presude od 15. ožujka 1994., Banco Exterior de España, C-387/92, Zb., EU:C:1994:100, t. 14., i od 19. svibnja 1999., Italija/Komisija, C-6/97, Zb., EU:C:1999:251, t. 16.). Negativan učinak takve mjere na državna sredstva proizlazi iz činjenice da se država odriče toga da od predmetnih poduzetnika ubire porez ili drugi sličan doprinos koji ubire od drugih poreznih obveznika i koji bi u uobičajenim okolnostima

trebala ubirati i od tih poduzetnika. Osim toga, takvom se mjerom postiže točno isti ishod koji bi nastao ako bi i država ubirala predmetni porez od poduzetnika korisnika predmetne mjere da bi im ga zatim odmah vratila, odnosno da bi na njih prenijela sredstva koja je prije toga od njih ubrala.

199 Sud se u presudama navedenima u točki 196. ove presude, u prilog tvrdnji da nije u svakom slučaju potrebno utvrditi postojanje prijenosa državnih sredstava da bi se prednost dodijeljena jednom poduzetniku ili više njih mogla smatrati državnom potporom, poziva upravo na sudsku praksu navedenu u točki 198. ove presude koja se odnosi na oslobađanje od poreza.

200 Ako se nakon prethodno navedenih razmatranja utvrdilo da državna potpora podrazumijeva negativan učinak na državna sredstva, tek se treba utvrditi što se podrazumijeva pod „državnim sredstvima“. Očito je da sredstva u vlasništvu države, materijalna ili financijska, nesporno predstavljaju državna sredstva. U taj su pojam, naravno, uključena sredstva koja je država primila od trećih osoba izvršavanjem svojih nadležnosti, među ostalim i ubiranjem poreza (vidjeti u tom smislu presudu od 17. srpnja 2008., Essent Netwerk Noord i dr., C-206/06, Zb., EU:C:2008:413, t. 66.).

201 Međutim, sudskom praksom Suda i Općeg suda usvojena je općenitija teza prema kojoj članak 107. stavak 1. UFEU-a obuhvaća sva novčana sredstva kojima se javne vlasti mogu zaista koristiti za potporu poduzećima, neovisno o tome pripadaju li ta sredstva trajno u državnu imovinu ili ne. Slijedom toga, čak i kada iznosi koji odgovaraju predmetnoj mjeri nisu u trajnom vlasništvu državne riznice, činjenica da oni cijelo vrijeme ostaju pod državnim nadzorom i tako na raspolaganju nadležnim državnim tijelima dovoljna je da bi ih se kvalificiralo kao državna sredstva (vidjeti presudu Doux Élevage i Coopérative agricole UKL-ARREE, t. 196. *supra*, EU:C:2013:348, t. 35. i navedenu sudsku praksu; presuda od 15. siječnja 2013. Aiscat/Komisija, T-182/10, Zb., EU:T:2013:9, t. 104.).

202 Sudska praksa navedena u točki 201. ove presude proizlazi iz presude Air France/Komisija, točka 188. *supra* (EU:T:1996:194), na koju se poziva društvo Viasat. Predmet u kojem je donesena ta presuda odnosio se na stjecanje gotovo cijelog kapitala zračnog prijevoznika Air France preko društva kćeri koje je u stopostotnom vlasništvu Caisse des dépôts et consignations (Depozitni i založni fond), francuske posebne javne ustanove (presuda Air France/Komisija, t. 188. *supra*, EU:T:1996:194, t. 4. do 7.). Stoga se postavilo pitanje mogu li se sredstva upotrijebljena u tu svrhu kvalificirati kao državna sredstva, pri čemu je Francuska Republika tvrdila da se radi o sredstvima iz privatnih izvora kojima je Caisse des dépôts et consignations samo upravljao, dok su deponenti tih sredstava u svakom trenutku mogli tražiti njihov povrat (presuda Air France/Komisija, t. 188. *supra*, EU:T:1996:194, t. 63.).

203 Opći sud na to je pitanje odgovorio potvrdno. Utvrdio je da su priljevi i odljevi sredstava kojima je upravljao Caisse des dépôts et consignations stvarali stalan saldo kojim se taj fond mogao služiti kao da su mu sredstva koja su odgovarala tom saldu stvarno bila na raspolaganju. Prema mišljenju Općeg suda, Caisse des dépôts et consignations mogao je tako postupati kao ulagač ovisno o tržišnim kretanjima te se na vlastitu odgovornost služiti navedenim raspoloživim saldom. Opći sud smatrao je da je sporno ulaganje, koje se financiralo raspoloživim saldom Caisse des dépôts et consignations, moglo narušiti tržišno natjecanje u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, na istom temelju kao da se to ulaganje financiralo prihodima od poreza ili obveznih doprinosa. Dodao je da ta odredba stoga obuhvaća sva novčana sredstva kojima se javni sektor može zaista koristiti za potporu poduzetnicima, neovisno o tome pripadaju li ta sredstva trajno u imovinu navedenog sektora ili ne. Iz toga je zaključio da je činjenica da su sredstva koja je upotrijebio Caisse des dépôts et consignations bila povratna nije relevantna (presuda Air France/Komisija, t. 188. *supra*, EU:T:1996:194, t. 66. i 67.).

204 Pravilo navedeno u točkama 201. i 203. ove presude zatim je potvrdio Sud u presudi Francuska/Ladbroke Racing i Komisija, točka 188. *supra*, (EU:C:2000:248, t. 50.), na koju se pozvalo i društvo Viasat.

205 Predmet u kojem je donesena ta presuda odnosio se na žalbu izjavljenu protiv presude od 27. siječnja 1998., Ladbroke Racing/Komisija (T-67/94, Zb., EU:T:1998:7), koja se odnosi na tužbu za poništenje odluke kojom je Komisija, među ostalim, utvrdila da stavljanje na raspolaganje nepotraživanih dobitaka kladitelja glavnim društvima za konjičke utrke u Francuskoj, iako mu je cilj bio financiranje socijalnih izdataka navedenih društava, ne predstavlja državnu potporu zbog nepostojanja prijenosa državnih sredstava. Opći sud smatrao je da je predmetna odluka Komisije bila temeljena na pogrešnim pretpostavkama te ju je zato trebalo poništiti (presuda Francuska/Ladbroke Racing i Komisija, t. 188. *supra*, EU:C:2000:248, t. 45., i gore navedena presuda Ladbroke Racing/Komisija, EU:T:1998:7, t. 111.).

206 Opći sud smatrao je da je posljedica predmetne mjere u tom predmetu bila da su društva za utrke mogla pokriti određene socijalne izdatke te da je iznos u visini nepotraživanih dobitaka bio pod nadzorom francuskih nadležnih tijela. Iz toga je zaključio da se nacionalni zakonodavac, s obzirom na to da je nacionalnim propisima moguća namjena tih iznosa proširena na druge djelatnosti društava za utrke od prvotno predviđenih, zbog tog proširenja zapravo odrekao sredstava koja su se u načelu trebala prenijeti u državni proračun. Dodao je da ta sredstva, s obzirom na to da su se upotrijebila, među ostalim, za financiranje socijalnih izdataka, predstavljaju smanjenje doprinosa za socijalno osiguranje koje bi inače snosio poduzetnik, a stoga i potporu u njegovu korist (presude Francuska/Ladbroke Racing i Komisija, t. 188. *supra*, EU:C:2000:248, t. 47. do 49., i Ladbroke Racing/Komisija, t. 205. *supra*, EU:T:1998:7, t. 105. do 110.).

207 Sud je smatrao da ta ocjena Općeg suda ne ostavlja prostora ni za kakvu kritiku iz perspektive njezine zakonske pravilnosti te je ponovila zaključak iz točke 67. presude Air France/Komisija, točka. 188. *supra* (EU:T:1996:194), naveden u točki 203. ove presude. Dodao je da, čak i kada iznosi koji odgovaraju mjeri stavljanja na raspolaganje nepotraživanih dobitaka društvima za utrke nisu u trajnom vlasništvu državne riznice, činjenica da oni cijelo vrijeme ostaju pod državnim nadzorom i tako na raspolaganju nadležnim državnim tijelima dovoljna je da bi ih se kvalificiralo kao državna sredstva (presuda Francuska/Ladbroke Racing i Komisija, t. 188. *supra*, EU:C:2000:248, t. 50.).

208 Iz te se sudske prakse može zaključiti da se državna sredstva, u smislu sudske prakse navedene u točki 189. ove presude, također mogu sastojati od sredstava trećih osoba koja su vlasnici namjerno stavili na raspolaganje državi (vidjeti primjer deponenata Caisse des dépôts et consignations u predmetu u kojem je donesena presuda Air France/Komisija, t. 188. *supra*, EU:T:1996:194) ili su ih se vlasnici odrekli, a država je preuzela njihovo upravljanje u okviru izvršavanja svojih suverenih ovlasti (vidjeti primjer nepotraživanih dobitaka kladitelja, u predmetu u kojem su donesene presude Francuska/Ladbroke Racing i Komisija, t. 188. *supra*, EU:C:2000:248, i Ladbroke Racing/Komisija, t. 205. *supra*, EU:T:1998:7).

209 Ne može se, suprotno tomu, smatrati da su sredstva pod javnim nadzorom i da stoga predstavljaju državna sredstva u gore navedenom smislu samo zato što država zakonodavnom mjerom trećoj osobi propisuje posebnu upotrebu vlastitih sredstava. Stoga, u predmetu u kojem je donesena presuda PreussenElektra, točka 179. *supra* (EU:C:2001:160), činjenica da je država privatnim opskrbljivačima električnom energijom naložila da upotrijebe vlastita sredstva za kupnju električne energije iz obnovljivih izvora energije po utvrđenim minimalnim cijenama nije navela Sud na zaključak da su sredstva tih poduzetnika pod javnim nadzorom i da predstavljaju državna sredstva. Isti je slučaj bio u predmetu u kojem je donesena presuda UTECA, točka 194. *supra* (EU:C:2009:124), kojom je država televizijskim operatorima naložila da određeni dio svojih prihoda od poslovanja namijene posebnoj upotrebi (predfinanciranje europskih kinematografskih i televizijskih filmova).

210 S obzirom na sva prethodna razmatranja, ovaj tužbeni razlog valja analizirati. U tom pogledu valja istaknuti, poput Komisije, da je za ocjenu ovog tužbenog razloga odlučujuć odgovor na pitanje predstavljaju li prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996., koji su posredstvom Fonda TV2 preneseni s društva TV2 Reklame na društvo TV2, „državna sredstva“ u smislu gore navedene sudske prakse.

211 Nema sumnje da prihodi od oglašavanja o kojima se radi u okviru ovog tužbenog razloga predstavljaju novčani doprinos koju su oglašivači isplatili za stavljanje na raspolaganje termina za oglašavanje društva TV2. Stoga ti prihodi izvorno ne potječu iz državnih, nego privatnih sredstava, odnosno od oglašivača. Stoga se postavlja pitanje može li se smatrati da su ta sredstva, iz privatnih izvora, bila pod nadzorom danskih tijela, kao što je to bio slučaj predmetnih sredstava u predmetima u kojima su donesene presude navedene u točki 188. ove presude.

212 To ovdje nije slučaj. Za razliku od tih potonjih predmeta, u ovom se slučaju ne može raditi ni o sredstvima koja su vlasnici dobrovoljno stavili na raspolaganje državi ni o sredstvima kojih su se vlasnici odrekli i čije je upravljanje preuzela država. Konkretno, intervencija danske države u ovom se slučaju sastojala od određivanja dijela predmetnih sredstava (prihodi od oglašavanja društva TV2 Reklame) koji će se prenijeti na društvo TV2 posredstvom Fonda TV2. Danska tijela jedino su mogla, ako su to htjela, odlučiti da društvo TV2 neće primiti sva ta sredstva, nego samo jedan njihov dio. Drugim riječima, danska su tijela imala ovlast za određivanje gornje granice iznosa tih sredstava koji će se prenijeti na društvo TV2. Međutim, na temelju razmatranja navedenog u točki 209. ove presude, ta se ovlast ne može smatrati dostatnom da bi se utvrdilo da se radilo o sredstvima pod javnim nadzorom.

213 Naime, predmetna mjera u ovom predmetu slična je mjeri o kojoj se radilo u predmetu u kojem je donesena presuda PreussenElektra, točka 179. *supra* (EU:C:2001:160), od koje se razlikuje po tom što je u tom potonjem predmetu država odredila minimalne cijene za kupnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, dok su u ovom slučaju danska tijela u biti mogla odrediti najviši iznos koji društvo TV2 Reklame treba isplatiti društvu TV2 za stavljanje na raspolaganje termina za oglašavanje tog društva u korist stranaka prvog društva.

214 Da je društvo TV2 Reklame, prema uputama danskih tijela, zadržalo dio prihoda od oglašavanja te ga stavilo na raspolaganje navedenim tijelima, taj dio prihoda od oglašavanja predstavljao bi danska državna sredstva. Suprotno tomu, nije opravdano smatrati da preostali dio prihoda od oglašavanja, koji društvo TV2 Reklame nije zadržalo, predstavlja državna sredstva.

215 Na drukčiji zaključak ne može navesti ni činjenica da su, kao što je istaknuto u uvodnoj izjavi 81. pobijane odluke, prihodi od oglašavanja koji nisu bili zadržani isplaćeni Fondu TV2, a ne izravno društvu TV2, te da nije postojala nikakva obveza da se svake godine novac prenese iz Fonda TV2 na društvo TV2.

216 Komisija nije osporila tvrdnju Kraljevine Danske, navedenu u uvodnoj izjavi 87. pobijane odluke, da se sredstva iz Fonda TV2 mogu upotrijebiti samo za djelatnosti društva TV2 te je stoga postojala pravna obveza da se prihodi od oglašavanja iz Fonda TV2 u konačnici prenesu na društvo TV2. Samo je odgovorila, u istoj uvodnoj izjavi pobijane odluke, da se „danskim zakonom ne predviđa nikakva obveza prenošenja svih prihoda od oglašavanja na društvo TV2“. Dodala je: „U praksi, ministar kulture odlučuje o iznosu koji treba prenijeti na društvo TV2“.

217 Međutim, kao što je prethodno istaknuto, činjenica da je danski ministar kulture mogao zadržati dio prihoda od oglašavanja ne znači ni da ostatak koji nije zadržan predstavlja državna sredstva, ni da njegov prijenos na Fond TV2 i, u konačnici, na društvo TV2, predstavlja državnu potporu u korist tog društva.

218 Nepostojanje ugovornog odnosa između oglašivača i društva TV2, ili utjecaja tog društva na djelatnost oglašavanja, navedenu u uvodnoj izjavi 89. pobijane odluke, također nije relevantno. Kao što je prethodno istaknuto, u ovom slučaju nije važno postojanje ugovornog odnosa između društva TV2 i oglašivača, nego kvalifikacija prihoda od oglašavanja kao „državna sredstva“. Međutim, već je bilo objašnjeno zašto se ti prihodi ne mogu kvalificirati na taj način.

219 U svakom slučaju valja istaknuti da su oglašivači, od kojih su potjecali prihodi od oglašavanja, imali ugovorni odnos s društvom TV2 Reklame. Što se tiče društva TV2, ono je bilo dužno, na temelju danskog zakonodavstva, društvu TV2 Reklame staviti na raspolaganje termine za oglašavanje, a ono ih je prodavalo svojim klijentima oglašivačima. U zamjenu je društvo TV2 od društva TV2 Reklame primilo dio prihoda od oglašavanja tog potonjeg društva, koji je odredio danski ministar kulture, a taj je dio mogao iznositi do 100% navedenih prihoda. Kao što je već više puta istaknuto, dio tih prihoda koji je na taj način preko Fonda TV2 prenesen na društvo TV2 nije potjecao iz državnih sredstava te stoga nije mogao predstavljati državnu potporu.

220 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da je Komisija, time što je u pobijanoj odluci prihode od oglašavanja iz 1995. i 1996. kvalificirala kao državnu potporu, počinila pogrešku koja se tiče prava. Stoga je taj tužbeni razlog neosnovan. Slijedom toga valja prihvatiti četvrti tužbeni razlog i poništiti pobijanu odluku jer se njome gore navedeni prihodi od oglašavanja, koje je društvo TV2 primilo posredstvom društva TV2 Reklame i Fonda TV2, kvalificiraju kao državne potpore.

Drugi tužbeni razlog koji se temelji na pogrešnoj kvalifikaciji prihoda od pristojbi uplaćenih društvu TV2 i odobrenog oslobođenja od poreza na dobit kao nove potpore

221 Svojim drugim tužbenim razlogom tužitelj tvrdi da je Komisija počinila pogrešku koja se tiče prava time što sustav financiranja društva TV2 iz pristojbi nije kvalificirala kao zatečenu potporu. Usto tvrdi da se oslobođenje od poreza na dobit koje mu je odobreno također trebalo kvalificirati kao zatečena potpora.

222 U tom pogledu najprije valja podsjetiti da postupovna pravila koja su UFEU-om utvrđena u području državnih potpora ovise o tome jesu li potpore zatečene ili nove. Dok su prve obuhvaćene člankom 108. stavcima 1. i 2. UFEU-a, druge su kronološki uređene stavkom 3., odnosno stavkom 2. tog članka (presuda od 23. listopada 2002., Diputación Foral de Guipúzcoa i dr./Komisija, T-269/99, T-271/99 i T-272/99, Zb., EU:T:2002:258, t. 1.).

223 Što se tiče zatečenih potpora, člankom 108. stavkom 1. UFEU-a Komisiji se daje ovlast da ih s državama članicama redovito ispituje. U okviru tog ispitivanja, Komisija im predlaže sve odgovarajuće mjere koje su potrebne za postupni razvoj ili funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Članak 108. stavak 2. UFEU-a nadalje određuje da, ako Komisija ustanovi, nakon što je pozvala odnosne stranke da podnesu svoje primjedbe, da potpora nije spojiva s unutarnjim tržištem s obzirom na članak 107. UFEU-a ili da se takva potpora koristi na način suprotan pravilima, ona donosi odluku prema kojoj dotična država mora ukinuti ili izmijeniti takvu potporu u roku koji odredi Komisija.

224 Nove se potpore, u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a, trebaju prethodno prijaviti Komisiji te se ne smiju primijeniti sve dok se taj postupak ne završi konačnom odlukom. Na temelju te iste odredbe, Komisija bez odgađanja pokreće postupak propisan člankom 108. stavkom 2. UFEU-a ako smatra da plan nije spojiv s unutarnjim tržištem.

225 Iz toga slijedi da, ako Komisija o zatečenoj potpori odlučuje u postupku koji je člankom 108. stavcima 2. i 3. predviđen za nove potpore, njezina je odluka zahvaćena povredom tog članka te treba biti poništena.

226 Što se tiče definicije pojmova „zatečena potpora“ i „nova potpora“, u članku 1. Uredbe br. 659/1999 navode se sljedeće relevantne definicije:

„(a) ‚potpora’ znači svaka mjera koja ispunjava sve kriterije utvrđene u članku [107. stavku 1. UFEU-a];

(b) ‚zatečena potpora' znači:

i. [...] svaka potpora koja je postojala prije stupanja na snagu Ugovora [...] u odgovarajućim državama članicama, odnosno programi potpore i pojedinačna potpora čija je primjena započela prije, te se nastavila i nakon stupanja Ugovora na snagu;

ii. odobrena potpora, to jest, programi potpora i pojedinačna potpora koje je odobrila Komisija ili Vijeće;

[...]

v. potpora koja se smatra zatečenom potporom jer je moguće ustanoviti da u trenutku kada je započela njezina primjena nije predstavljala potporu, ali je kasnije, zbog razvoja zajedničkog tržišta, postala potporom iako ju dotična država članica nije izmijenila. [...];

(c) ‚nova potpora' znači svaka potpora, to jest, programi potpora i pojedinačna potpora koje ne predstavljaju zatečenu potporu, uključujući i izmjene postojećih potpora;

(d) ‚program potpora' znači svaki akt na temelju kojega se, bez potrebe za donošenjem daljnjih provedbenih mjera, pojedinačne potpore mogu dodjeljivati poduzetnicima određenima u okviru tog akta u općem i apstraktnom smislu, kao i svaki akt na temelju kojega se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodjeljivati jednom ili više poduzetnika tijekom neodređenog vremenskog razdoblja i/ili u neodređenom iznosu;

(e) ‚pojedinačna potpora' znači potpora koja se ne dodjeljuje na temelju programa potpora i svaka potpora koja podliježe obvezi obavijesti, a dodjeljuje se na temelju programa potpora;

[...]"

– Dopuštenost

227 Prije meritorne analize ovog tužbenog razloga, valja ispitati argument Komisije kojim se u biti nastoji odbiti ovaj tužbeni razlog kao nedopušten.

228 Komisija podsjeća na sudsku praksu prema kojoj je na državi članici koja smatra da se radi o zatečenoj potpori da Komisiji, u okviru načela lojalne suradnje između država članica i institucija koje proizlazi iz članka 4. stavka 3. UEU-a i da se ne odgađa postupak, što prije, odnosno čim se pokrene postupak o predmetnoj mjeri, dostavi podatke kojima obrazlaže to stajalište (presuda od 10. svibnja 2005., Italija/Komisija, C-400/99, Zb., EU:C:2005:275, t. 55.). Također tvrdi, pri čemu podsjeća na ustaljenu sudsku praksu prema kojoj se zakonitost odluke u području državnih potpora treba ocijeniti na temelju podataka kojima je Komisija mogla raspolagati u trenutku njezina donošenja (vidjeti presudu od 15. travnja 2008., Nuova Agricast, C-390/06, Zb., EU:C:2008:224, t. 54. i navedenu sudsku praksu), da se ne može ispitati meritum ovog tužbenog razloga jer tijekom upravnog postupka ni Kraljevina Danska ni sam tužitelj nisu tvrdili da financiranje tužitelja iz pristojbi ili njegovo oslobođenje od poreza na dobit predstavljaju zatečene potpore.

229 U tom pogledu treba istaknuti da, prema sudskoj praksi, iz uvodne izjave prema kojoj se zakonitost odluke u području državnih potpora treba ocijeniti na temelju podataka kojima je Komisija mogla raspolagati u trenutku njezina donošenja proizlazi da ne može biti dopušteno da se tužitelj, ako je sudjelovao u postupku ispitivanja koji je predviđen člankom 108. stavkom 2 UFEU-a, pozove na činjenične argumente koji su Komisiji bili nepoznati i o kojima tijekom postupka ispitivanja nije bila obaviještena. Suprotno tomu, prema toj istoj sudskoj praksi, ništa ne sprječava zainteresiranu osobu da

protiv konačne odluke istakne pravni razlog koji nije bio istaknut tijekom upravnog postupka (vidjeti presudu od 11. svibnja 2005., Saxonia Edelmetalle i ZEMAG/Komisija, T-111/01 i T-133/01, Zb., EU:T:2005:166, t. 68. i navedenu sudsku praksu).

230 Tom se sudskom praksom tako utvrđuje razlika između činjeničnih argumenata koji su Komisiji bili nepoznati u trenutku donošenja pobijane odluke i koji se stoga protiv te odluke nisu mogli istaknuti prvi put pred Općim sudom (vidjeti u tom smislu presude Saxonia Edelmetalle i ZEMAG/Komisija, t. 229. *supra*, EU:T:2005:166, t. 70., i CBI/Komisija, t. 68. *supra*, EU:T:2012:584, t. 233.), i pravnih razloga. Tom su drugom kategorijom, među ostalim, obuhvaćeni razlozi koji se temelje na podacima koji su Komisiji bili poznati u trenutku donošenja odluke. Ti se tužbeni razlozi stoga ne mogu odbiti kao nedopušteni (vidjeti u tom smislu presudu od 23. studenoga 2006., Ter Lembeek/Komisija, T-217/02, Zb., EU:T:2006:361, t. 93. do 101.).

231 Iz toga slijedi da se, u dijelu u kojem se tužitelj, u prilog ovom tužbenom razlogu, ne oslanja isključivo na podatke koji su Komisiji bili nepoznati u trenutku donošenja pobijane odluke, ovaj tužbeni razlog ne može unaprijed odbiti kao nedopušten. Ipak, on se može ispitati samo u dijelu u kojem se temelji na podacima koji su Komisiji bili poznati u trenutku donošenja pobijane odluke.

– Meritum

232 Komisija je u uvodnoj izjavi 154. pobijane odluke navela razloge zbog kojih je smatrala da predmetne mjere predstavljaju nove potpore, a ona glasi kako slijedi:

„Budući da je društvo TV2 s emitiranjem počelo 1989., sve mjere dodijeljene društvu TV2 bile su odobrene nakon pristupanja Danske [Uniji]. Zato predmetne mjere, a osobito prihodi od pristojbi, predstavljaju nove državne potpore, a ne zatečene potpore u smislu članka 108. stavka 1. UFEU-a.“

233 Kao prvo, što se tiče njegova financiranja iz pristojbe, tužitelj tvrdi da se radi o sustavu financiranja koji prethodi pristupanju Kraljevine Danske Uniji. Taj se sustav nastavio primjenjivati nakon pristupanja Kraljevine Danske te je nakon osnivanja društva TV2 bio prilagođen kako bi to društvo moglo primjenjivati isto financiranje kao ono koje je bilo dodijeljeno društvu DR. Međutim, tim se proširenjem ništa nije promijenilo s obzirom na narav potpore te ono ne znači da su u navedeni sustav uvedene izmjene koje bi utjecale na procjenu spojivosti predmetne potpore. Radilo se o potpori koja je bila dodijeljena sličnom poduzetniku, odnosno poduzetniku javne televizije. Naime, društvo TV2 preuzelo je iste obveze javne usluge kao i društvo DR, operator koji je na početku bio jedini korisnik potpore. Ni okolnost da je društvo TV2 bilo osnovano kao zaseban poduzetnik, a ne kao nova postaja u okviru društva DR, ni okolnost da je potpora iz pristojbe na njega bila prenesena preko Fonda TV2 i da nije bila njegov jedini izvor financiranja, ne mogu dovesti do drukčijeg zaključka.

234 Tužitelj se u prilog svojoj argumentaciji poziva na nekoliko odluka Komisije o financiranju javne televizije u drugim državama članicama. Osobito se poziva na Odluku C (2005) 1166 *final*, od 20. travnja 2005., Francuska – Naknada za emitiranje (potpora E 10/2005) (SL C 240, str. 20.), kojom je Komisija utvrdila da potpore koje je Francuska Republika dodijelila društvu France Télévision predstavljaju zatečene potpore u smislu članka 1. točke (b) Uredbe br. 659/1999. Prema tvrdnjama tužitelja, unatoč brojnim promjenama identiteta i broja korisnika u sustavu naknada u Francuskoj, Komisija je smatrala da se tom naknadom uvijek financirala javna radiodifuzija te se stoga narav predmetne mjere, njezin cilj, pravni temelj, namjena kao i izvor njezina financiranja nisu izmijenili. Sve druge odluke na koje se tužitelj poziva, prema njegovu mišljenju, sadržavaju slične analize.

235 Tužitelj ne vidi po čemu bi njegova situacija bila različita od predmetnih situacija u drugim odlukama na koje se Komisija poziva. Smatra da, s obzirom na praksu Komisije, proširenje postojećeg sustava financiranja radi uključivanja poduzetnika sličnog onima koji su od tog sustava imali koristi prije pristupanja predmetne države članice Uniji nije relevantna izmjena kojom se može opravdati zaključak

koji je, u njegovom slučaju, drukčiji od zaključka do kojeg je Komisija došla u drugim odlukama. Prema mišljenju tužitelja, iz toga slijedi da pobijanu odluku treba poništiti jer smatra da njegovo financiranje prihodima od pristojbi predstavlja novu potporu.

236 U tom pogledu valja istaknuti da iz samih definicija pojmova „zatečena potpora“ i „nova potpora“, navedenih u točki 226. ove presude, proizlazi da se, kad je potpora dodijeljena novom korisniku koji nije korisnik zatečene potpore, u slučaju tog novog korisnika može raditi samo o novoj potpori.

237 U tom je pogledu potrebno razlikovati, s jedne strane, programe potpora i, s druge strane, pojedinačne potpore. Tužitelj u svojoj argumentaciji ne uzima u obzir tu razliku.

238 Program potpora može se sastojati od akta kojim se u općem i apstraktnom smislu određuju poduzetnici kojima se mogu dodijeliti potpore, a da pritom nije potrebno donijeti dodatne provedbene mjere. Tako se ne može isključiti da se programom potpora, koji predstavlja zatečenu potporu, također može pogodovati poduzetnicima koji nisu postojali za vrijeme uspostave tog programa, ali koji bi, da su postojali, ispunili kriterije za dodjelu predmetne potpore. U takvom slučaju, ako se takav program zatim izmijeni, samo u slučaju kad izmjena utječe na samu bit početnog programa, taj se program pretvara u novi program potpora. Suprotno tomu, kad je novi element jasno odvojiv od početnog programa, ne može se raditi o takvoj izmjeni biti i, u tom slučaju, samo novi element predstavlja novu potporu, dodijeljenu korisnicima koji bez izmjene ne bi mogli primiti predmetnu potporu (vidjeti u tom smislu presudu od 30. travnja 2002., Government of Gibraltar/Komisija, T-195/01 i T-207/01, Zb., EU:T:2002:111, t. 109. do 116.).

239 Ta se razmatranja ne mogu primijeniti na pojedinačne zatečene potpore. Te se potpore po definiciji mogu dodijeliti samo određenim poduzetnicima. Tako se u slučaju kad je potpora naknadno dodijeljena drugom poduzetniku koji nije bio korisnik zatečene potpore nužno radi o novoj potpori, i to unatoč tomu što je predmetna potpora po naravi ili sadržaju jednaka zatečenoj potpori.

240 Iz toga slijedi da u ovom slučaju treba utvrditi jesu li odredbe o pristojbi, kakve su postojale u trenutku pristupanja Kraljevine Danske Uniji, predstavljale program potpora ili su se odnosile na pojedinačnu potporu.

241 Međutim, tužitelj se nije pozvao ni na jedan podatak koji je Komisiji bio na raspolaganju tijekom donošenja pobijane odluke i koji ide u prilog prvome od dvaju slučajeva navedenih u točki 240. ove presude.

242 Naime, tužitelj se samo pozvao na tekst dopisa Komisije od 21. siječnja 2003., kojim je Komisija obavijestila Kraljevinu Dansku o svojoj odluci o pokretanju postupka iz članka 108. stavka 2. UFEU-a u pogledu predmetnih mjera, koji je na jeziku vjerodostojne verzije (danski) bio objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL C 59, str. 2.). U tom se dopisu, u uvodnoj izjavi 86., navodi prvi Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed iz 1920. Međutim, kao što se navodi u toj istoj uvodnoj izjavi i kao što, osim toga, priznaje sam tužitelj, cilj pristojbe uvedene tim zakonom bio je financiranje društva DR. Stoga se treba zaključiti da se odredbama o pristojbi, kakve su postojale u trenutku pristupanja Kraljevine Danske Uniji, nije uveo program potpora, nego pojedinačna potpora u korist društva DR.

243 U tom pogledu valja istaknuti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi u području prava tržišnog natjecanja, uključujući u svrhu primjene članka 107. stavka 1. UFEU-a, pojam „poduzetnik“ obuhvaća svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću, neovisno o pravnom statusu tog subjekta i načinu njegova financiranja (vidjeti presudu od 10. siječnja 2006., Cassa di Risparmio di Firenze i dr., C-222/04, Zb., EU:C:2006:8, t. 107. i navedenu sudsku praksu; i presudu od 12. rujna 2013., Njemačka/Komisija, T-347/09, EU:T:2013:418, t. 48.).

244 Iz te sudske prakse proizlazi da je za utvrđivanje korisnika zatečene potpore u obzir potrebno uzeti gospodarsku jedinicu koja je bila korisnik te potpore, neovisno o svakoj eventualnoj izmjeni njezina pravnog statusa. Stoga se čak i pojedinačna potpora može smatrati zatečenom potporom, unatoč tomu što je bila dodijeljena pravnom subjektu osnovanom nakon uvođenja potpore i pristupanja predmetne države članice Uniji, ako se pokaže da je predmetni pravni subjekt, iako kao takav nije postojao u trenutku uvođenja potpore, u tom trenutku bio dio poduzetnika, odnosno gospodarske jedinice kojoj je zatečena potpora bila dodijeljena.

245 Iz tih uvodnih izjava proizlazi da u ovom slučaju Komisiji nije bilo važno utvrditi je li društvo TV2, kao pravna osoba, bilo osnovano nakon uvođenja pristojbe (među strankama nije sporno je li bilo tako), nego je li ono bilo nov poduzetnik, potpuno neovisan od društva DR ili se, naprotiv, radilo samo o dijelu gospodarske jedinice koju je činilo društvo DR, koje je od nje bilo odvojeno. U tom se drugom slučaju potpora koju je predstavljala naknada mogla smatrati zatečenom u pogledu društva TV2.

246 Ipak treba utvrditi da se tužitelj nije pozvao ni na jedan podatak koji je Komisiji u trenutku donošenja pobijane odluke bio na raspolaganju i koji ju je trebao navesti na takav zaključak. Naprotiv, sam tužitelj u svojim pisanim podnescima tvrdi da je „društvo TV2 bilo osnovano kao zaseban poduzetnik“ te da je „bilo osnovano kako bi se ojačao medijski pluralizam na danskom govornom području“.

247 Stoga se Komisiji ne može prigovoriti nijedna pogreška zato što je, s obzirom na podatke kojima je raspolagala u trenutku donošenja pobijane odluke, zaključila da društvo TV2 nije bilo samo pravni subjekt osnovan nakon pristupanja Kraljevine Danske Uniji, nego i novi poduzetnik, osnovan nakon tog pristupanja. U tom smislu naime valja shvatiti tvrdnju iz uvodne izjave 154. pobijane odluke, prema kojoj je „društvo TV2 s emitiranjem počelo 1989.“. Međutim, u skladu s razmatranjem navedenim u točki 239. ove presude, ta je okolnost nužno dovela do zaključka da je potpora koja mu je bila dodijeljena putem pristojbe bila nova, a ne zatečena potpora.

248 Osim toga, zbog te se okolnosti ovaj slučaj razlikuje od slučaja iz odluke Komisije na koju se pozvao tužitelj (vidjeti t. 234. ove presude). Naime, iz tumačenja uvodne izjave 33. te potonje odluke proizlazi da su, iako je pravna osobnost subjekata koji su bili korisnici potpore u tom predmetu bila promijenjena, ti subjekti nastali „raspadom“ izvornog korisnika zatečene potpore. Drugim riječima, za razliku od ovog predmeta, u tom je predmetu korisnik predmetne potpore bio dio gospodarske jedinice kojoj je dodijeljena prvotna potpora.

249 U svakom slučaju, praksa odlučivanja Komisije koja se odnosi na druge predmete ne može utjecati na valjanost pobijane odluke, koja se može ocijeniti samo s obzirom na objektivna pravila UFEU-a (presuda od 20. svibnja 2010., Todaro Nunziatina & C., C-138/09, Zb., EU:C:2010:291, t. 21.).

250 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da ovaj tužbeni razlog treba odbiti kao neosnovan, u dijelu u kojem se odnosi na kvalifikaciju sredstava, koja su društvu TV2 isplaćena iz pristojbi, kao nove potpore.

251 Kao drugo, tužitelj tvrdi da oslobođenje od poreza na dobit, koje je u pobijanoj odluci također kvalificirano kao državna potpora, treba smatrati zatečenom potporom.

252 Prema tvrdnjama tužitelja, Lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber (Zakon o oporezivanju prihoda dioničkih društava), u verziji koja se primjenjivala u trenutku pristupanja Kraljevine Danske Uniji, svojim je člankom 3. stavkom 1. točkom 1. predviđao da se država i njezine institucije oslobađaju od poreza. To je oslobođenje obuhvaćalo i društvo DR, kojem je takvo oslobođenje dodijeljeno od njegova osnivanja. Tužitelj tvrdi da se, prilikom osnivanja društva TV2, smatralo primjerenim odobriti mu isto postupanje te da je bilo uvršteno na popis javnih institucija oslobođenih od poreza na dobit. Tužitelj se u tom pogledu poziva na prijedlog zakona br. 145 od 14. siječnja 1987. koji se odnosi na izmjenu Lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber. Iz obrazloženja tog prijedloga proizašlo je da se njime društvo TV2 namjeravalo izjednačiti s društvom DR u pogledu oporezivanja.

253 Tužitelj tako tvrdi da društvu TV2 nije bila dana posebna prednost koja nije bila dodijeljena drugim sličnim poduzetnicima prije pristupanja Kraljevine Danske Uniji. U njegovu se slučaju jednostavno primijenila ustaljena praksa kako bi mu se osiguralo jednako postupanje. Stoga bi se oslobođenje od poreza odobreno društvu TV2 trebalo smatrati zatečenom potporom.

254 S obzirom na tu argumentaciju, valja istaknuti da iz razmatranja i sudske prakse, koji su navedeni u točki 238. ove presude, proizlazi da se potpora dodijeljena u okviru programa potpora, u slučaju korisnika koji na tu potporu ne bi imao pravo bez izmjene predmetnog programa, ne može smatrati zatečenom. Samo se u slučaju poduzetnika, kojima je potpora mogla biti dodijeljena u okviru predmetnog programa prije bilo kakve izmjene, postavlja pitanje utječe li eventualna izmjena na samu bit početnog programa pa se u tom slučaju taj program pretvara u novi program potpora ili obuhvaća li izmjena novi element koji je jasno odvojiv od početnog programa pa u tom slučaju samo taj novi element predstavlja novu potporu.

255 U ovom je slučaju točno da se aktom, kojim se u općem i apstraktnom smislu predviđa oslobođenje državnih subjekata od poreza, mogao uspostaviti program potpora u skladu s člankom 1. točkom (d) Uredbe br. 659/1999. Ipak, ni iz argumentacije tužitelja ni iz elemenata spisa ne proizlazi da je Komisiji, u trenutku donošenja pobijane odluke, bio poznat takav akt danskog prava, koji je prethodio pristupanju te države članice Uniji i koji bi se mogao primijeniti i na društvo TV2.

256 Naprotiv, sam tužitelj tvrdi (vidjeti točku 252. ove presude) da se, prilikom njegova osnivanja, „smatralo primjerenim odobriti mu isto postupanje“ u području poreza, poput onog koje je odobreno društvu DR. Osim toga, tužitelj se poziva na izmjenu relevantnog danskog zakonodavstva iz 1987., kojom je uvršten na popis javnih institucija oslobođenih od poreza na dobit. Međutim, na temelju razmatranja navedenih u točki 254. ove presude, te tvrdnje uopće ne dokazuju da je oslobođenje od poreza na dobit odobreno tužitelju bilo zatečena potpora, nego zapravo potvrđuju da se radilo o novoj potpori s obzirom na to da je tužitelju to oslobođenje odobreno samo na temelju zakonodavne odredbe donesene nakon pristupanja Kraljevine Danske Uniji.

257 Tužitelj je u svojoj replici tvrdio da je „od svojeg osnivanja bio obuhvaćen oslobođenjem [od poreza] države i njezinih institucija“ i da je stoga „bilo nepotrebno uvesti izričito oslobođenje“ u njegovu korist. Kasnijom izmjenom relevantnog zakona iz 1987. „samo se pojasnila činjenica da su se društva DR i TV2, iz porezne perspektive, nalazila u istoj situaciji“.

258 Neovisno o činjenici da se ti navodi djelomično čine proturječni navodima iz tužbe, valja utvrditi da tužitelj nije tvrdio da je Komisija, u trenutku donošenja pobijane odluke, raspolagala podacima koji su je trebali navesti na zaključak da se oslobođenjem od poreza na dobit, odobrenim društvu TV2, samo primijenio postojeći program potpora. Naprotiv, tužitelj priznaje da je „društvo TV2 o postojanju oslobođenja danske države i njezinih institucija od poreza na dobit Komisiju prvi put obavijestilo tek u tužbi“. Međutim, u nedostatku takvih podataka i s obzirom na činjenicu da je to oslobođenje prvi put izričito bilo predviđeno u zakonu donesenom 1987., Komisiji se ne može prigovoriti da je pogriješila zato što ga je smatrala novom potporom.

259 Dodatno valja utvrditi da se ne čini da podatak, na koji se tužitelj pred Općim sudom poziva u prilog svojem argumentu sažetom u točki 257. ove presude (podatak o kojem, uostalom, Komisija nije bila obaviještena tijekom upravnog postupka), potvrđuje tvrdnju da se zakonom donesenim 1987. za odobrenje oslobođenja tužitelja od poreza samo potvrdila postojeća pravna situacija. Naime, upućivanjem na pravnu situaciju koja je prethodila donošenju predložene izmjene, u obrazloženju prijedloga zakona navedenog u točki 252. ove presude, u pogledu poreznog položaja društva TV2 i Fonda TV2, navodi se sljedeće: „Međutim, svaki bi se eventualni prihod od poslovnih djelatnosti oporezivao“. Tako se čini da su autori predložene izmjene smatrali da bi se, bez te izmjene, prihodi društva TV2 od „poslovnih djelatnosti“ oporezivali. Drugim riječima, taj odlomak upućuje na to da se nije radilo o izričitoj potvrdi već postojeće pravne situacije, nego o uvođenju oslobođenja od poreza u korist tužitelja koje mu ranije nije bilo odobreno.

260 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da ni drugi tužbeni razlog nije osnovan u dijelu u kojem se odnosi na kvalifikaciju oslobođenja tužitelja od poreza na dobit kao nove potpore.

261 Slijedom toga, drugi tužbeni razlog valja u cijelosti odbiti.

262 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da valja poništiti pobijanu odluku u dijelu u kojem je Komisija smatrala da su prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996., koji su posredstvom Fonda TV2 plaćeni društvu TV2, državne potpore, a da u preostalom dijelu tužbu treba odbiti.

Troškovi

263 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika Općeg suda, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. U skladu sa stavkom 3. istog članka, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, svaka stranka snosi vlastite troškove. Međutim, ako se to čini opravdanim u danim okolnostima, Opći sud može odlučiti da, osim vlastitih troškova, jedna stranka snosi i dio troškova druge stranke.

264 U ovom slučaju ni tužitelj ni Komisija djelomično nisu uspjeli u postupku jer Opći sud djelomično poništava pobijanu odluku, a u preostalom dijelu tužbu odbija. Budući da tužitelj nije podnio zahtjev da se Komisiji naloži snošenje troškova, dok je Komisija podnijela zahtjev da se tužitelju naloži snošenje troškova, valja odlučiti da će tužitelj snositi sve svoje troškove, kao i tri četvrtine troškova Komisije. Komisija će snositi jednu četvrtinu vlastitih troškova.

265 U skladu s člankom 138. stavkom 1. podstavkom 1. Poslovnika, države članice koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Stoga će Kraljevina Danska snositi vlastite troškove. Osim toga, budući da društvo Viasat nije službeno podnijelo zahtjev da se tužitelju naloži snošenje troškova intervencije, valja naložiti da snosi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (osmo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Poništava se Odluka Komisije 2011/839/EU od 20. travnja 2011. o mjerama koje je Danska poduzela (C 2/03) u korist TV2/Danmark u dijelu u kojem je Komisija smatrala da su prihodi od oglašavanja iz 1995. i 1996., koji su posredstvom Fonda TV2 plaćeni TV2/Danmark A/S, državne potpore.**

2. **U preostalom dijelu tužba se odbija.**

3. **TV2/Danmark A/S snosit će vlastite troškove, kao i tri četvrtine troškova Europske komisije.**

4. **Komisija će snositi jednu četvrtinu vlastitih troškova.**

5. **Kraljevina Danska i Viasat Broadcasting UK Ltd snosit će svaki vlastite troškove.**

Gratsias Forwood Wetter

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu, 24. rujna 2015.

Potpisi